

Český telekomunikační úřad

**Souhrnná zpráva o plnění povinností
uložených držiteli poštovní licence
České poště, s.p. za rok 2022**

červen 2023

OBSAH

1	Úvod	3
2	Právní úprava	3
3	Poskytování základních služeb	4
	3.1 Vývoj počtu přepravených poštovních zásilek.....	4
	3.2 Dostupnost pošt.....	8
	3.3 Dostupnost poštovních schránek	12
	3.4 Dodávání	13
	3.5 Reklamace a jiná podání přijatá Českou poštou	14
	3.6 Rychlosť základní služby	17
4	Dohled Úřadu.....	19
	4.1 Vyřizování došlých podání	20
	4.2 Námitky proti vyřízení reklamace	23
	4.3 Kontrolní činnost.....	26
	4.4 Přestupky	27
	4.5 Spory související s umožněním přístupu k prvkům poštovní infrastruktury ..	28
5	Ceny základních služeb	28
6	Financování základních služeb – úhrada čistých nákladů	35
7	Závěr	36

1 Úvod

Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) zveřejňuje tuto zprávu o výsledcích dohledu nad držitelem poštovní licence, Českou poštu, s.p. (dále jen „Česká pošta“), podle § 37 odst. 3 písm. b) [zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů \(zákon o poštovních službách\)](#), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s požadavkem [směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES o společných pravidlech pro rozvoj vnitřního trhu poštovních služeb Společenství a zvyšování kvality služby, ve znění směrnice 2002/39/ES a směrnice 2008/6/ES](#) (dále jen „Směrnice“).

Souhrnná zpráva o plnění povinností uložených držiteli poštovní licence se věnuje v souladu se zákonným zmocněním výhradně plnění povinností, které se týkají poskytování základních služeb, neřeší problematiku služeb komerčně poskytovaných držitelem poštovní licence – Českou poštou, ani služeb zajišťovaných Českou poštou pro veřejnost podle jiné právní úpravy než zákona o poštovních službách (např. datové schránky, výplata důchodů, Czech POINT, finanční služby).

Držitel poštovní licence a jeho povinnosti

Držitelem poštovní licence je provozovatel poštovních služeb, kterému byla uložena povinnost poskytovat a zajišťovat základní služby. Tato povinnost je ukládána rozhodnutím o udělení poštovní licence. Na období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2022 byla poštovní licence udělena [rozhodnutím Rady Úřadu čj. ČTÚ-70 580/2017-610/V. vyř.](#) České poště.

Základní povinností držitele poštovní licence je zajistit na celém území České republiky všeobecnou dostupnost základních služeb v rozsahu § 3 odst. 1 zákona o poštovních službách a poskytovat je v souladu s § 3 odst. 2 tohoto zákona.

Zákon o poštovních službách ukládá držiteli poštovní licence nad rámec povinností, které musí plnit každý provozovatel poštovních služeb, i další specifické povinnosti, které souvisí právě s poskytováním základních služeb. Tyto povinnosti stanoví zejména § 33 zákona o poštovních službách.

Úřad při zpracování této zprávy vycházel z výsledků dohledu, z kontrolní činnosti, z poznatků při vyřizování podání zákazníků České pošty a dalších informací, které v průběhu roku 2022 získal.

2 Právní úprava

Právní rámec v oblasti poštovních služeb na úrovni České republiky v roce 2022 doznał změnu v podobě vyhlášky č. 259/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 465/2012 Sb., o způsobu vedení oddělené evidence nákladů a výnosů držitele poštovní licence, ve znění vyhlášky č. 404/2017 Sb. Tato vyhláška nově stanoví přiměřený zisk držitele poštovní licence ve výši 5,25 % z ekonomicky oprávněných nákladů přiřazených základním poštovním službám a službám spojeným s přístupem k poštovní infrastrukturě. Ostatní právní předpisy v oblasti poštovních služeb nebyly novelizovány.

Právní rámec

Poskytování poštovních služeb je upraveno zákonem o poštovních službách a těmito jeho prováděcími předpisy:

- nařízení vlády č. 178/2015 Sb., o stanovení minimálního počtu provozoven pro poskytování základních služeb,*
- vyhláška č. 433/2012 Sb., o stanovení obsahu, formy a způsobu uveřejnění informací o výsledcích poskytování a zajišťování základních služeb a vyhodnocení plnění parametrů kvality,*
- vyhláška č. 434/2012 Sb., o stanovení vzoru formuláře oznámení podnikání v oblasti poštovních služeb,*
- vyhláška č. 464/2012 Sb., o stanovení specifikace jednotlivých základních služeb a základních kvalitativních požadavků na jejich poskytování, ve znění vyhlášky č. 203/2016 Sb.,*
- vyhláška č. 465/2012 Sb., o způsobu vedení oddělené evidence nákladů a výnosů držitele poštovní licence, ve znění vyhlášky č. 404/2017 Sb.,*
- vyhláška č. 466/2012 Sb., o postupu Českého telekomunikačního úřadu při výpočtu čistých nákladů na plnění povinnosti poskytovat základní služby, ve znění vyhlášky č. 187/2019 Sb.*

3 Poskytování základních služeb

Rozsah povinnosti České pošty zajišťovat základní služby byl stanoven v rozhodnutí o udělení poštovní licence platné na roky 2018–2022. Rozsah a označení poštovních služeb, kterými jsou základní služby zajišťovány, se v roce 2022 nezměnil. Obchodní názvy služeb, kterými Česká pošta zajišťuje základní služby, zveřejňuje Úřad na svých [internetových stránkách](#).

3.1 Vývoj počtu přepravených poštovních zásilek

V České republice, stejně jako v celé Evropské unii je možné sledovat dlouhodobý trend poklesu počtu poštovních zásilek, které jsou přepravovány v rámci základních služeb.

Poštovní zásilky obsahující zejména písemnosti (zpravidla obyčejné a doporučené zásilky) jsou nahrazovány elektronickými formami komunikace, jako jsou e-mails, SMS zprávy, komunikační a chatovací aplikace, datové schránky. Trend poklesu počtu přepravených doporučených zásilek není totík výrazný jako u obyčejných zásilek. To je způsobeno zejména tím, že elektronické formy komunikace nabízejí možnost potvrzení doručení pouze v omezených případech, jako např. u datových schránek. Povinnost zřídit datovou schránku ale není stanovena fyzickým osobám, a z toho důvodu jsou pro doručování písemných sdělení, např. úředních písemností, zejména těmito osobám i nadále využívány doporučené zásilky.

Česká pošta u vnitrostátních obyčejných a doporučených zásilek k 1. únoru 2020 zavedla dvě kategorie podle rychlosti dodání – prioritní (označované D+1) a ekonomické. Úřad začal sledovat počet podaných prioritních obyčejných i doporučených zásilek zvlášť. V roce 2021 byl znatelný pokles podílu prioritních zásilek na celkovém počtu jak u obyčejných, tak u doporučených zásilek. V roce 2022 došlo oproti roku 2021 k mírnému nárůstu, ale celkově u obou kategorií vnitrostátních prioritních zásilek činil tento podíl v roce 2022 jen 8,30 %.

Podíl podaných vnitrostátních prioritních poštovních zásilek (v tisících ks)

Ukazatel		2020	2021	2022
obyčejné zásilky	celkem	150 938	138 729	123 967
	- z toho prioritní	26 952	5 121	7 411
	podíl	17,86 %	3,69 %	5,98 %
doporučené zásilky	celkem	53 765	50 104	43 492
	- z toho prioritní	12 371	6 845	6 479
	podíl	23,01 %	13,66 %	14,90 %
dohromady	celkem	204 703	188 832	167 459
	- z toho prioritní	39 323	11 966	13 891
	podíl	19,21 %	6,34 %	8,30 %

Základní služby, jejichž primárním účelem je přeprava zboží nebo jiných předmětů (zpravidla poštovní balíky do 10 kg a cenné zásilky), vykázaly také pokles počtu přepravených poštovních zásilek. Ten byl způsoben přechodem uživatelů poštovních služeb ke službám nabízeným komerčně mimo základní službu, ke kterým se zákazníci stále více uchylují. Tento trend je zřejmý především ve větších obcích a městech, kde jsou alternativní způsoby dodávání poštovních zásilek více dostupné. Za rok 2022 bylo v rámci základních služeb podáno v České republice 1 722 000 balíků, v případě komerčně nabízených služeb nad rámec základních služeb bylo u všech provozovatelů podáno 226 189 783 zásilek.

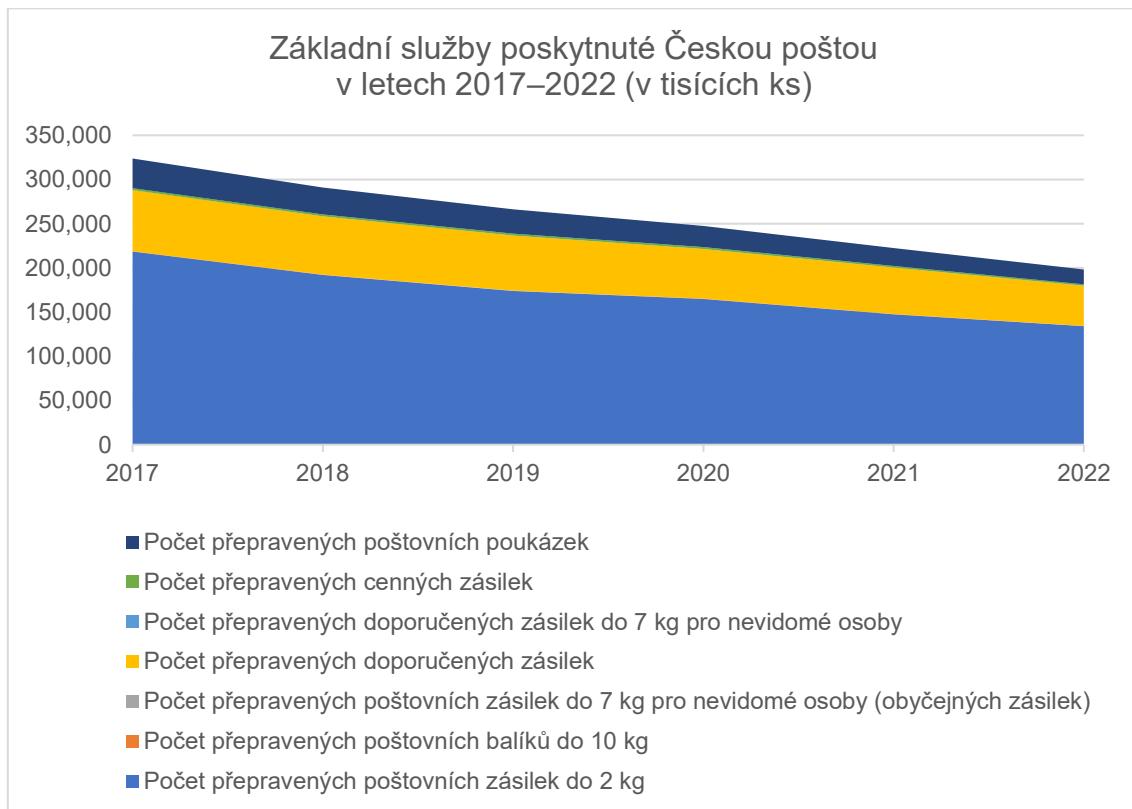
Dlouhodobě lze sledovat také pokles počtu přepravených poštovních poukázek, které jsou nahrazovány zejména bankovními službami, jež se vyznačují větší rychlostí předání peněžní částky příjemci.

S výjimkou krátkodobého nárůstu u cenných zásilek v roce 2020, jenž byl velmi pravděpodobně způsoben zvýšeným zájmem zákazníků o poštovní službu v době pandemie covid-19, a poštovních zásilek do 7 kg pro nevidomé osoby v letech 2018 a 2021 je z následující tabulky a grafu patrný dlouhodobý trend poklesu počtu přepravených poštovních zásilek v rámci základních služeb.

Základní služby poskytnuté Českou poštou v letech 2017–2022 (v tisících ks)

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet přepravených poštovních zásilek do 2 kg	218 560	192 180	173 842	164 991	147 675	134 065
Počet přepravených poštovních balíků do 10 kg	345	325	287	257	195	153
Počet přepravených poštovních zásilek do 7 kg pro nevidomé osoby (obyčejných zásilek)	42	45	38	37	47	42
Počet přepravených doporučených zásilek	69 196	65 923	62 597	56 196	52 373	45 618
Počet přepravených doporučených zásilek do 7 kg pro nevidomé osoby	12	12	12	11	11	9
Počet přepravených cenných zásilek	2 207	2 142	1 912	1 936	1 827	1 569
Počet přepravených poštovních poukázek	33 416	30 448	27 624	23 970	20 295	16 792

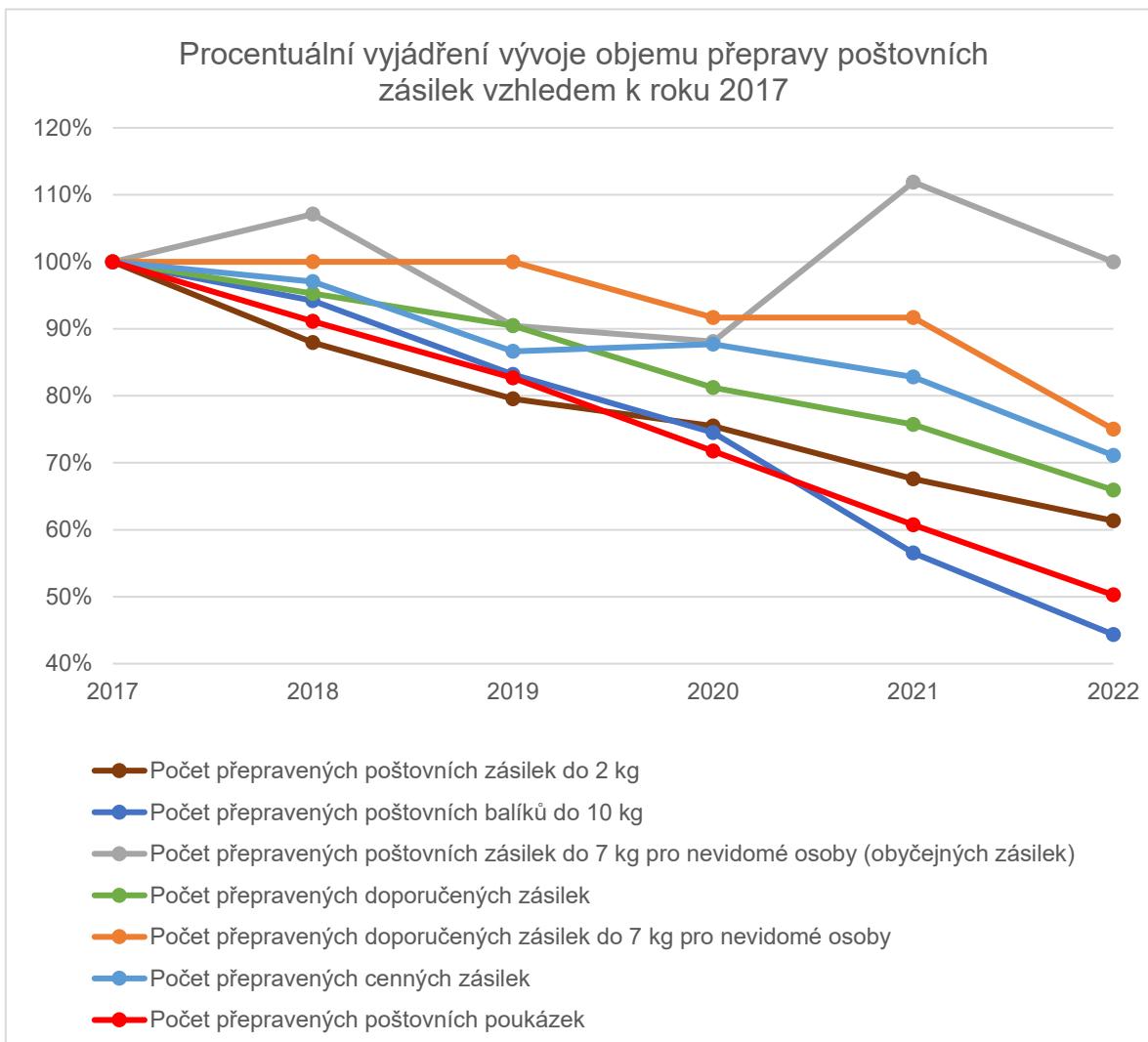
Zdroj: Česká pošta

V následující tabulce a grafu je zobrazen vývoj počtu přepravených poštovních zásilek v procentním vyjádření vzhledem k roku 2017.

Vývoj počtu poštovních zásilek vzhledem ke stavu v roce 2017

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet přepravených poštovních zásilek do 2 kg	100,00 %	87,93 %	79,54 %	75,49 %	67,57 %	61,34 %
Počet přepravených poštovních balíků do 10 kg	100,00 %	94,20 %	83,19 %	74,49 %	56,52 %	44,35 %
Počet přepravených poštovních zásilek do 7 kg pro nevidomé osoby (obyčejných zásilek)	100,00 %	107,14 %	90,48 %	88,10 %	111,90 %	100,00 %
Počet přepravených doporučených zásilek	100,00 %	95,27 %	90,46 %	81,21 %	75,69 %	65,93 %
Počet přepravených doporučených zásilek do 7 kg pro nevidomé osoby	100,00 %	100,00 %	100,00 %	91,67 %	91,67 %	75,00 %
Počet přepravených cenných zásilek	100,00 %	97,05 %	86,63 %	87,72 %	82,78 %	71,09 %
Počet přepravených poštovních poukázek	100,00 %	91,12 %	82,67 %	71,73 %	60,73 %	50,25 %

Vzhledem k výše popsanému dlouhodobému vývoji předpokládá Úřad, že objem poskytnutých základních služeb bude i nadále klesat, a to nejenom v případě listovních zásilek, ale i u balíků přepravovaných v rámci základních služeb, přestože v celkovém objemu na trhu počet přepravených balíků roste. Důvodem je skutečnost, že poskytovatelé komerčních služeb mohou přizpůsobovat své služby změně chování zákazníků a jejich potřebám operativněji, než držitel poštovní licence, který je u základních služeb vázán povinností naplňovat parametry nezbytné pro zajištění určitých požadavků právní úpravy. Úřad tento klesající trend u základních služeb vzal v úvahu i při rozhodování o rozsahu ukládané povinnosti držiteli poštovní licence na roky 2023–2024.

3.2 Dostupnost pošť

Požadavky na dostupnost pošť

Podání a v některých případech i dodání poštovních zásilek je možné mimo jiné prostřednictvím pošt jejichž rozmístění a hustotu stanovuje vyhláška č. 464/2012 Sb. Tato vyhláška stanovuje nejenom kritéria pro rozmístění pošt, ale zohledňuje zároveň i nařízení vlády č. 178/2015 Sb., kterým byl stanoven minimální počet pošt ve výši 3 200.

V rozhodnutí o udělení poštovní licence stanovil Úřad dále seznam obcí a částí obcí, v nichž má být podle kritérií výše uvedené vyhlášky pošta umístěna. Česká pošta je oprávněna každý rok přemístit omezený počet pošt do jiné obce nebo části obce, ale pouze za zachování kritérií dostupnosti pošt daných vyhláškou č. 464/2012 Sb. Veškeré takové změny je Česká pošta povinna oznámit Úřadu, který je zveřejňuje na svých internetových stránkách prostřednictvím souboru „[Přehled oznámených změn](#)“.

Příslušná vyhláška také stanovuje, že každá pošta musí být dostupná veřejnosti každý pracovní den, a to v součtu otevíracích hodin alespoň 10 hodin týdně, respektive 15 hodin týdně, pokud se jedná o poštu, která je nezbytná k zajištění jejich dostatečné hustoty na celém území České republiky.

Poštou se rozumí provozovna, ve které držitel poštovní licence sám nebo prostřednictvím třetí osoby poskytuje a zajišťuje všechny základní služby obsažené v jeho poštovní licenci a která je nezbytná k naplnění podmínek dostupnosti a hustoty podle § 14 vyhlášky č. 464/2012 Sb.

Provozovnou se rozumí nejen pošty, ale i další provozovny držitele poštovní licence zajišťované nad rámec výše uvedeného požadavku. Kromě pošt jimi jsou i další provozovny s plným rozsahem poskytovaných základních služeb včetně mobilních pošt, ale např. i výdejní místa nebo poštovny, jež mají zúžený rozsah základních služeb.

Česká pošta je podle vyhlášky č. 464/2012 Sb. povinna zveřejnit v prostorách pošt a na internetových stránkách informace o všech svých provozovnách, nebo je sdělit na požádání. Dálkovým přístupem tuto svou povinnost plní Česká pošta prostřednictvím [vyhledávače pošt](#) na svých internetových stránkách, kde jsou v detailu každé pošty uvedeny povinně zveřejňované informace. Souhrnně tyto informace Česká pošta zveřejňuje na svých internetových stránkách v souboru „[Informace o POŠTÁCH, včetně jejich PSČ, adres, otevíracích dob, telefonních čísel, způsobu zajištění obsluhy osob na vozíku pro invalidy a osob, které mají s sebou kočárek s dítětem](#)“.

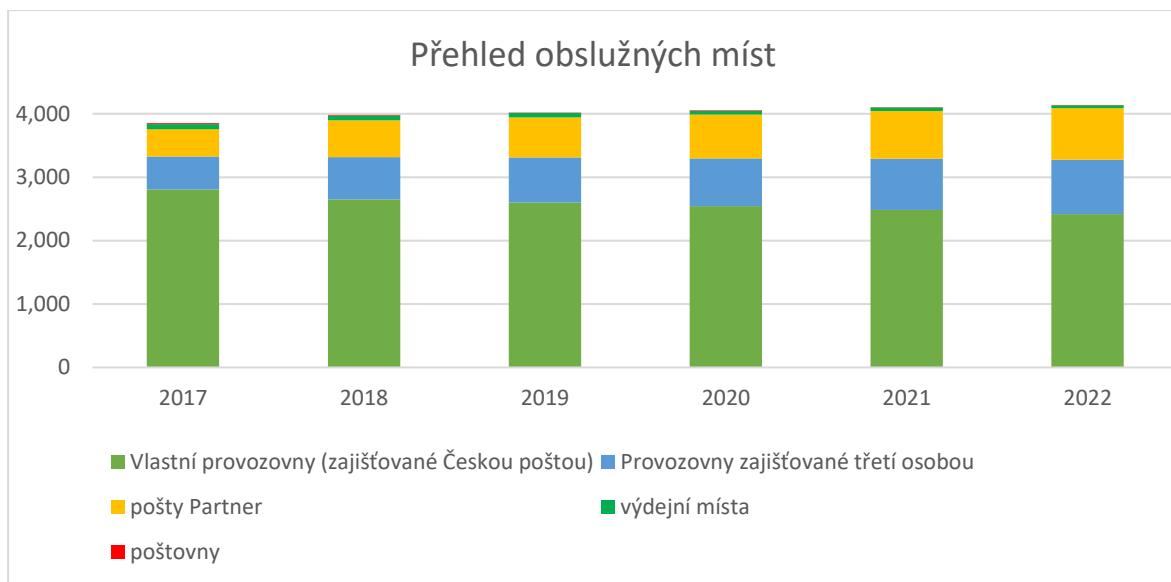
Kritéria vyhlášky č. 464/2012 Sb. i nařízení vlády č. 178/2015 Sb. stanovují minimální počet pošt. Nad rámec takto stanovené povinnosti Česká pošta nabízí základní služby i v dalších provozovnách. Některé z provozoven nad rámec dané povinnosti mohou mít omezený rozsah nabídky základních služeb. Těmito provozovnami jsou především výdejní místa a poštovny. Mimo rámec základních služeb rozvíjela Česká pošta i tzv. Balíkovny, v nichž je nabízena možnost vyzvednutí poštovních zásilek přepravovaných v rámci komerčně poskytovaných služeb.

Z důvodu snižování provozních nákladů Česká pošta využívá stále ve větší míře k poskytování základních služeb i smluvní partnery, kteří mohou nabízet plný rozsah základních služeb prostřednictvím pošt Partner nebo omezený rozsah prostřednictvím výdejních míst a poštoven. Důsledkem toho dochází kontinuálně k poklesu počtu pošt České pošty a naopak k nárůstu počtu provozoven smluvních partnerů. Přehled provozoven s uvedením počtu jejich daných typů vždy k 31. 12. příslušného roku obsahuje následující tabulka. Daný přehled neobsahuje jednu mobilní poštu, kterou Česká pošta v roce 2022 provozovala podle potřeby v lokalitách po přechodnou dobu k zajištění základních služeb z důvodu výpovědi stávajícího smluvního partnera a po dobu hledání nového. [Mobilní pošta](#) je pojízdná provozovna, ve které veřejnost může využít základní služby České pošty jako na standardní poště. Mobilní pošty jsou zpravidla využívány ke zlepšení dostupnosti a doplnění poštovní sítě.

Přehled provozoven České pošty v letech 2017–2022 využívaných pro poskytování základních služeb

Typ provozovny	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastní provozovny (zajištované Českou poštou)	2807	2648	2600	2543	2481	2418
Provozovny zajištované třetí osobou (celkem)	521	666	710	754	811	863
- pošty Partner	428	583	634	692	752	814
- výdejní místa	79	73	68	56	53	43
- poštovny	14	10	8	6	6	6
Celkem	3328	3314	3310	3297	3292	3281

Zdroj: Česká pošta

V roce 2022 Česká pošta oznámila Úřadu zrušení dvou svých vlastních provozoven a deseti výdejních míst, přičemž tyto provozovny byly v poštovní síti České pošty umístěny nad rámec kritérií dostupnosti základních služeb. I v tomto období převáděla Česká pošta své vlastní provozovny na pošty Partner a poštu Partner zřídila i v jednom místě, kde dříve provozovna České pošty nebyla.

Zrušení nebo dočasné uzavření pošty

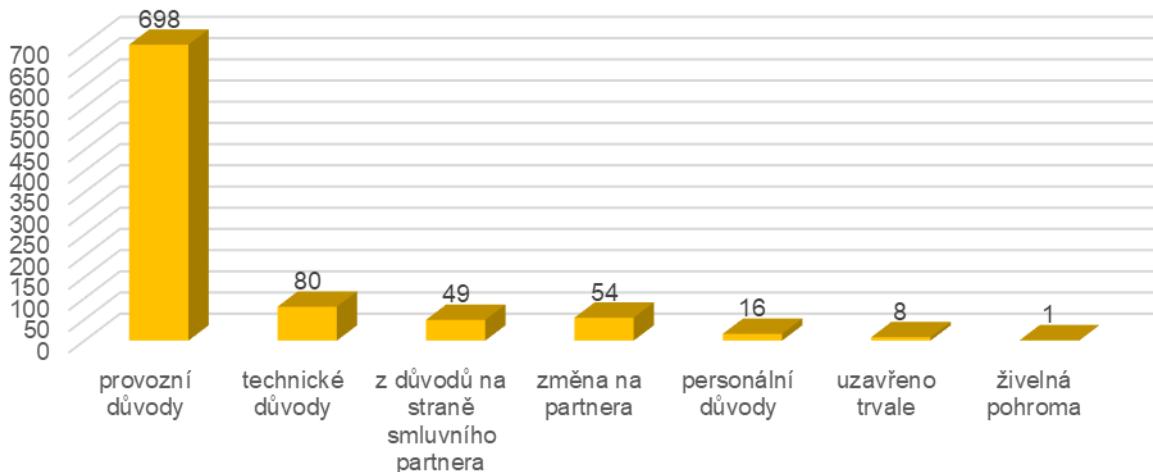
Vyhľáška č. 464/2012 Sb. umožňuje České poště ve výjimečných případech dočasně uzavřít svou poštu nebo jinou provozovnu. Pokud jsou dodržena kritéria dostupnosti pošt, může Česká pošta poštu nebo jinou provozovnu i zrušit. Podle ustanovení § 27 vyhlášky č. 464/2012 Sb. je Česká pošta povinna o těchto změnách ve své poštovní síti informovat zákazníky, obce dotčené danou změnou a také Úřad.

Úřad kromě trvalých změn v poštovní síti (viz tabulka výše) dlouhodobě sleduje i všechny důvody uzavření pošt a jiných provozoven a prověřuje, zda jsou v případě uzavření splněny předpoklady pro dočasné neplnění povinností České pošty a zda je dostatečně zajištěna dostupnost základních služeb.

Nejčastějším důvodem dočasného uzavírání provozoven, v nichž jsou poskytovány základní služby, byly provozní důvody, a to zejména na straně smluvních partnerů České pošty. Takových uzavírek evidoval Uřad v roce 2022 celkem 698. Druhým nejčastějším důvodem uzavření pošty byly v 80 případech technické důvody, jako například stavební úpravy nebo rekonstrukce objektu. K 49 případům uzavření pošty došlo z jiných než provozních důvodů na straně smluvního partnera (např. ukončení smlouvy o provozování pošty Partner). Celkem 54 uzavření evidoval Uřad v souvislosti se změnou provozovny České pošty na poštu Partner. Méně časté důvody než v minulosti byly v roce 2022 uzavření pošty z personálních důvodů, kterými jsou zejména onemocnění jediného pracovníka příslušné pošty. Pošta v Hřensku byla krátkodobě uzavřena z důvodů živelné pohromy a uzavření celé oblasti z důvodu požáru.

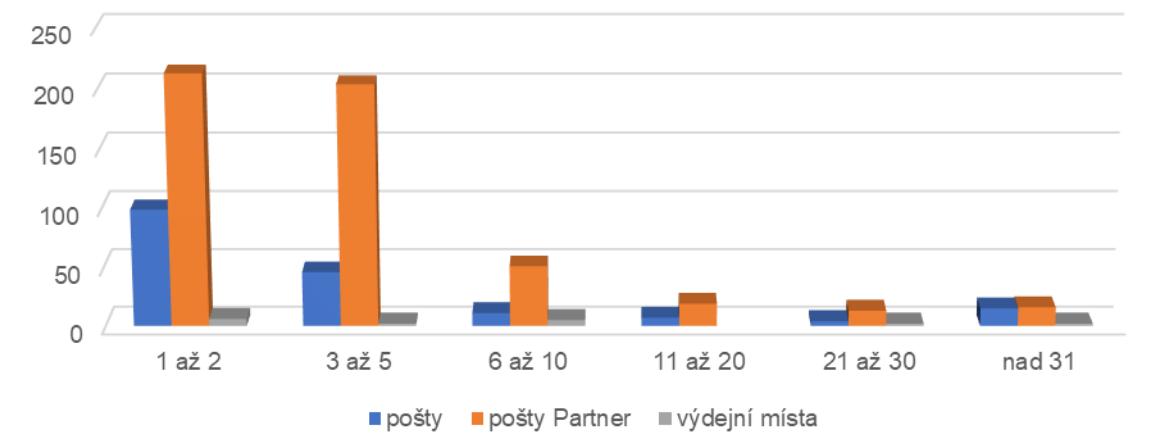
Souhrn důvodů uzavírání provozoven je znázorněn v následujícím grafu.

Důvody uzavírání provozoven v roce 2022

Úřad dohlíží, zda Česká pošta minimalizuje dopady uzavření pošt a jiných provozoven sledováním doby uzavření. Z 906 případů uzavření jich 618 trvalo pět a méně pracovních dnů, uzavření na dobu šest až deset pracovních dnů pak bylo evidováno u 67 uzavírek provozoven převážně z provozních nebo stavebních důvodů. U provozoven, které byly uzavřeny více jak 10 dnů převažovaly zejména provozní důvody na straně smluvního provozovatele. Jde například o případy, kdy pošta Partner není dočasně schopna zajistit dostupnost základních služeb, například z důvodu dovolené pracovníků.

Délka uzavření provozoven

V průběhu roku 2022 nezaznamenal Úřad porušení povinností při zajištění dostupnosti pošt, počet pošt vždy odpovídal požadavkům na minimální počet a jejich rozmístění splňoval hustotní kritéria. Dočasné uzavírání provozoven vždy Česká pošta řádně zdůvodnila a postupovala v souladu se zákonem o poštovních službách tak, aby dopady uzavření provozoven na veřejnost byly minimalizovány.

3.3 Dostupnost poštovních schránek

Požadavky na dostupnost poštovních schránek

Podle § 15 odst. 1 vyhlášky č. 464/2012 Sb. musí být poštovní schránky umístěny v městech, do nichž obyvatelé docházejí i z jiného důvodu, než je podání poštovní zásilky, jako například u nákupních center nebo v blízkosti zastávek veřejné dopravy. Dané ustanovení také stanovuje kritéria hustoty rozmístění poštovních schránek nebo maximální docházkovou vzdálenost k nim.

Poštovní schránky musí být vybírány každý pracovní den.

Vložení poštovní zásilky do poštovní schránky bylo v minulosti vysoce využívaným způsobem podání. V současnosti je ale většina poštovních zásilek podávána u přepážky pošty. To je způsobeno zejména tím, že ubylo případů individuálního podání jednotlivých zásilek, které byly do poštovních schránek vhazovány. Podavatelé, kteří podávají najednou větší množství zásilek, využívají spíše podání u přepážky, a to zejména z důvodu snazší platby například platební kartou, nebo poskytnutím slevy držiteli zákaznické karty.

Česká pošta má povinnost vybírat každou poštovní schránku každý pracovní den. Jak vyplývá z údajů na internetových stránkách České pošty, 97 % poštovních schránek bylo vybíráno v dopoledních hodinách, tedy do 12:00 včetně.

Počet poštovních schránek dlouhodobě klesá, jak je také patrné z níže uvedené tabulky. Česká pošta ruší ty poštovní schránky, které v minulosti zřídila nad rámec stanovené povinnosti, například v městech, kde je více poštovních schránek v docházkové vzdálenosti nebo v městech, kde na jednom stanovišti bylo více poštovních schránek z kapacitních důvodů.

Úřad v roce 2022 nezaznamenal porušení povinností České pošty v souvislosti s rozmístěním poštovních schránek, jejichž dostupnost je zajištěna v souladu s výše uvedeným ustanovením.

Počet poštovních schránek České pošty v letech 2017–2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Poštovní schránky	21 303	21 047	20 699	20 148	19 682	19 052

Zdroj: Česká pošta

3.4 Dodávání

Povinnost dodávat na adresu

Podle zákona o poštovních službách je Česká pošta povinna u základních služeb zajistit každý pracovní den dodání poštovních zásilek na adresu každé fyzické nebo právnické osoby.

Úřad v roce 2022 řešil 144 stížností na dodávání poštovních zásilek spadajících do základních služeb. Nejčastěji se Úřad setkával se stížnostmi veřejnosti na neučiněný pokus o dodání poštovní zásilky, nezanechání výzvy k vyzvednutí poštovní zásilky v případě neúspěšného pokusu o dodání, neobdržení opakované výzvy k vyzvednutí poštovní zásilky, vydání poštovní zásilky neoprávněnému příjemci, nerespektování doplňkových služeb a dispozic zvolených odesílatelem, případně nerespektování alternativních způsobů dodání – změna místa dodání (dosílka), odnáška apod.

Výjimky z povinnosti dodávat na adresu

Ustanovení § 16 vyhlášky č. 464/2012 Sb. v rozsahu zákonného zmocnění umožňuje České poště ve výjimečných případech na některé adresy poštovní zásilky nedodávat. Jedná se zejména o objekty, které nejsou přístupné po vhodné komunikaci nebo kde je dodávání poštovních zásilek spojeno s důvodnými obavami z ohrožení života, zdraví, majetku nebo věcí v držení České pošty.

Obecná povinnost učinit pokus o dodání se nevztahuje na místa splňující kritéria pro uplatnění některé z výjimek podle § 16 vyhlášky č. 464/2012 Sb., jejichž seznam je Česká pošta povinna zveřejnit na svých [internetových stránkách](#) (soubor Seznam míst bez doručovací služby).

Na začátku roku 2022 obsahoval tento seznam 86 adresních míst, kam Česká pošta nedodávala poštovní zásilky. V průběhu roku z tohoto seznamu Česká pošta odstranila 16 adresních míst. K 31. prosinci 2022 zůstalo v seznamu České pošty 70 adresních míst, kde není zajištěno dodávání.

Uplatnění této výjimky je Česká pošta povinna doložit a zdůvodnit. Úřad tato místa v případě konkrétních stížností prověruje, zda jsou splněny důvody opravňující Českou poštu k uplatnění výjimky z dodávání. V případech oprávněného uplatnění výjimky z dodávání do adresního místa je Česká pošta povinna zajistit náhradní způsob dodávání, např. do dodávací schránky, dodávání poštovních zásilek do jiného místa (dále též „dosílka“) nebo formou odnášky od pošty.

3.5 Reklamace a jiná podání přijatá Českou poštou

Reklamace

Ustanovení § 6 odst. 2 písm. i) zákona o poštovních službách stanoví za účelem zajištění ochrany spotřebitelů povinnost pro všechny provozovatele poštovních služeb, tedy i pro Českou poštu, zveřejnit v poštovních podmínkách způsob uplatnění reklamace poskytnuté poštovní služby, včetně údajů o tom, kde a v jakých lhůtách lze reklamaci uplatnit a lhůty o jejím vyřízení.

Reklamací se rozumí uplatnění práva z odpovědnosti za vady poskytnuté služby. Oprávněnou je taková reklamace, při jejímž vyřízení provozovatel zjistí porušení svých povinností obsažených v poštovní smlouvě.

Tato kapitola obsahuje informace o výsledcích poskytování a zajišťování základních služeb, které je Česká pošta povinna každoročně uveřejňovat podle § 33 odst. 4 písm. c) zákona o poštovních službách. Údaje odpovídají zveřejněným informacím Českou poštou podle vyhlášky č. 433/2012 Sb. a nemusí se zcela shodovat s údaji evidovanými Úřadem. Tyto informace jsou dostupné na [internetových stránkách České pošty](#).

Skutečnost, jakým způsobem Česká pošta plní svou povinnost přijímat reklamací, Úřad průběžně kontroluje (blíže viz kapitola 4.2 Kontrolní činnost). Předmětem kontroly je v takovém případě například skutečnost, zda je v provozovně přítomen pracovník pověřený vyřizováním reklamací, při prověřování konkrétních uplatněných reklamací pak Úřad zjišťuje, zda byla reklamace vyřízena ve lhůtě a jakým způsobem.

Přehled vyřízených reklamací přijatých Českou poštou na základní služby v letech 2017–2022

Přehled vyřízených reklamací základní služby zákazníků (ks)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vyřízené reklamace dodání poštovní zásilky (vyjma reklamací na dodejky)	65 940	64 100	77 209	62 981	53 409	33 120
z toho: odůvodněné reklamace	20 905	26 765	23 030	19 606	18 454	13 846
Vyřízené reklamace poštovních služeb s dodejkou	57 411	79 113	53 202	73 482	74 067	68 708
Vyřízené reklamace poškození nebo úbytku obsahu zásilek	1 676	1 411	1 050	841	720	512
z toho: odůvodněné reklamace	816	642	476	417	386	303
Jiné reklamace	1 793	1 493	972	1 023	826	842
z toho: odůvodněné reklamace	1 021	796	780	514	455	445

Zdroj: Česká pošta

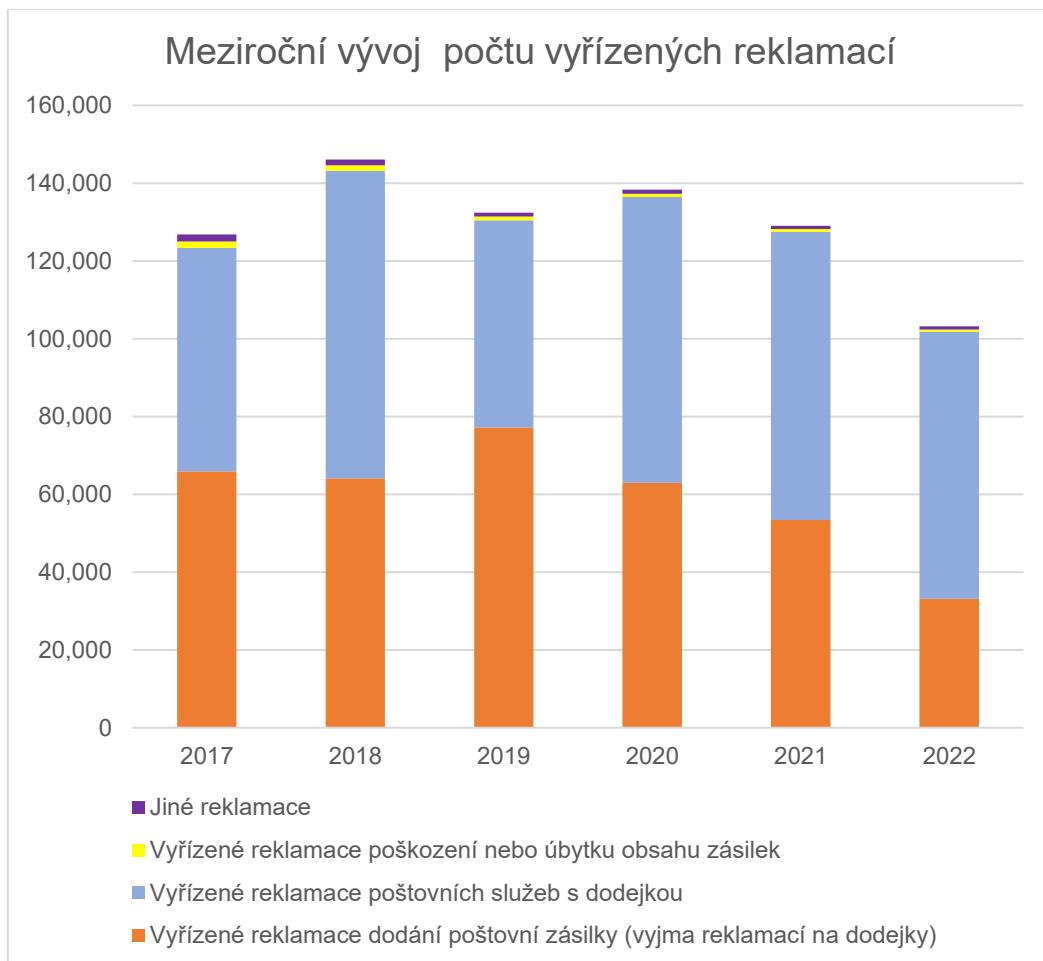
Z údajů o reklamacích zveřejňovaných Českou poštou vyplývá, že od roku 2019 dochází k poklesu počtu vyřízených reklamací na dodání poštovních zásilek v rámci základních služeb, který do té doby narůstal. To je ovlivněno zejména poklesem počtu těchto poštovních zásilek. Obdobně klesá také počet odůvodněných reklamací tohoto typu.

Jak je z tabulky zřejmé, počet reklamací poštovních služeb s dodejkou, tedy s potvrzením o dodání poštovní zásilky má kolísavý vývoj. Jedná se o doplňkovou službu využívanou zejména u doporučených zásilek. Dodejky při vrácení odesílateli nejsou evidovány, proto u těchto reklamací není vyhodnocována jejich odůvodněnost. Česká pošta vyřizuje tyto reklamace jednotným způsobem tak, že odesíatelům, kteří tuto reklamaci uplatní, obstará dodatečně podpis příjemce nebo vystaví náhradní doklad o dodání poštovní zásilky s využitím údajů z interního informačního systému. S reklamacemi týkajícími se doplňkové služby dodejka z důvodu jejího nedodání nebo nesprávného vyplnění se Úřad ve své rozhodovací činnosti ani při vyřizování agendy stížností veřejnosti zpravidla nesetkává. Důvodem bývá způsob vyřízení reklamace popsaný výše, kdy je reklamujícímu vystaven náhradní doklad, případně doplněna dodejka o chybějící údaje.

Počet reklamací na poškození nebo úbytek obsahu poštovní zásilky má také klesající trend, stejně jako počet těchto odůvodněných reklamací. To je způsobeno přechodem zákazníků ke komerčně poskytovaným službám a poklesem počtu balíků a cenných zásilek přepravovaných v rámci základních služeb.

V roce 2019 změnila Česká pošta metodiku, kdy některé typy podání dříve označované jako jiné reklamace začala nově zařazovat mezi stížnosti. Přeřazena byla podání, jež se netýkají práv z poštovní smlouvy (např. v případě dodání zásilek ze zahraničí, kdy adresátovi nepřísluší nárok na nahradu škody, ale přísluší pouze odesílateli, který musí uplatnit reklamací v zahraničí). Z toho důvodu došlo za rok 2019 k výraznému poklesu počtu tzv. jiných reklamací. Od roku 2020 vývoj tohoto ukazatele kolísá.

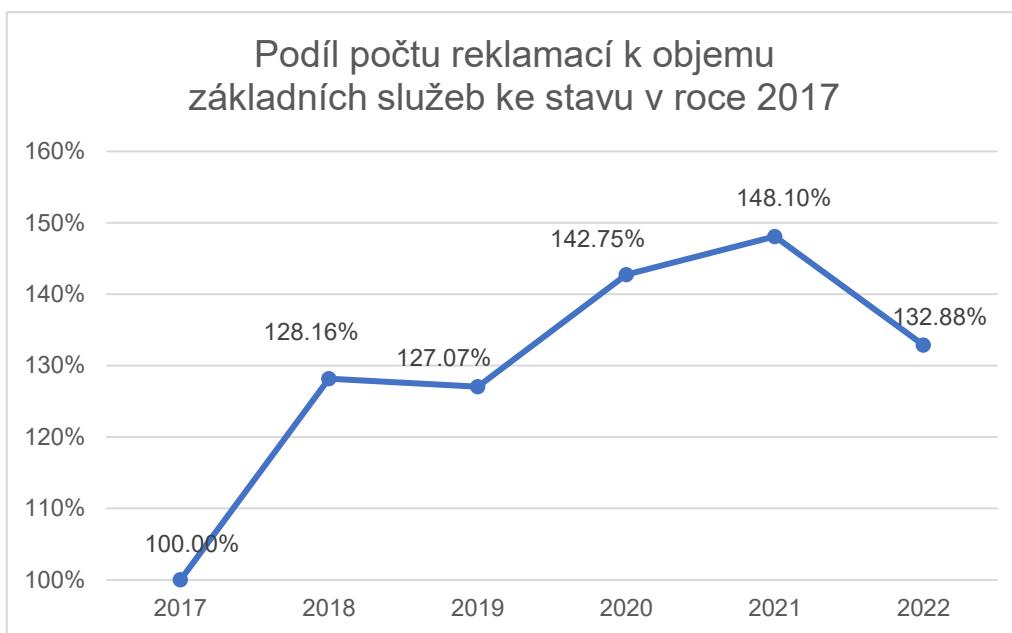
Z dlouhodobého pohledu je zřejmé, že celkový počet reklamací od roku 2020 klesá, což může být ovlivněno zejména trvalým poklesem objemu poskytnutých základních služeb.

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že se výrazně nemění počet vyřízených reklamací na základní služby. Úřad nicméně při vyhodnocování kvality základních služeb zohledňuje také dlouhodobý pokles celkového počtu přepravených poštovních zásilek v rámci základních služeb, jak již bylo uvedeno v kap. 3.1. Podíl počtu vyřízených reklamací vzhledem k počtu poštovních zásilek přepravených v rámci základních služeb je pouze v řádu setin procent, tento podíl se pohybuje na úrovni 0,05 %, jak je zřejmé z následující tabulky a grafu. Na druhé straně však ve srovnání s rokem 2017 podíl počtu reklamací k objemu základních služeb do roku 2021 rostl, což je způsobeno právě poklesem poskytnutých základních služeb. V roce 2022 došlo v tomto ukazateli k výkyvu, vyhodnocení této změny bude možné v příštích obdobích.

Vývoj počtu reklamací vzhledem k objemu poskytnutých základních služeb a porovnání s rokem 2017

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem poskytnutých základních služeb	323 778 000	291 075 000	266 073 000	247 398 000	222 423 000	198 248 000
Celkem vyřízených reklamací	126 820	146 117	132 433	138 327	129 022	103 182
Podíl celkového počtu vyřízených reklamací k objemu základních služeb	0,0392 %	0,0502 %	0,0498 %	0,0559 %	0,0580 %	0,0520 %
Podíl počtu vyřízených reklamací k objemu základních služeb vzhledem ke stavu v roce 2017	100,00 %	128,16 %	127,07 %	142,75 %	148,10 %	132,88 %

Jak již bylo uvedeno výše, některá podání, která Česká pošta obdrží, se nevztahují na práva vyplývající z poštovní smlouvy. Taková podání eviduje Česká pošta jako stížnosti a podle vyhlášky č. 433/2012 Sb. je povinna zveřejňovat také informace o podáních, jejichž obsahem byla stížnost na základní služby. Stížnosti nesouvisejí pouze s dodáváním poštovních zásilek, ale také s dalšími činnostmi, které s poskytováním základních služeb souvisejí. Jedná se například o časovou dostupnost poštovních služeb a další.

V roce 2019 došlo k výraznému nárůstu některých sledovaných typů stížností, které Česká pošta vyřizovala. Tento skokový nárůst byl způsoben výše popsanou změnou metodiky při vyhodnocování podání a určení, zda se jedná o reklamaci nebo o stížnost. K nárůstu tak došlo zejména u stížností na dlouhé čekací doby u pošty, dodávání poštovních zásilek vnitrostátních i do/ze zahraničí. Počet těchto typů stížností od té doby výrazně nekolísá. V případě stížností na poštovní zásilky do/ze zahraničí dochází k mírnému poklesu. U České pošty přibývá počet stížností na dlouhé čekací doby u přepážek, jak je vidět z následující tabulky.

Vývoj počtu stížností u České pošty na základní služby v letech 2017–2022

Počet podání obsahujících stížnost na základní služby	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem	1 912	3 937	10 810	11 387	10 730	8 646
v členění na dlouhé čekací doby	6	17	142	96	83	107
otevřiací dobu pošt	3	9	100	154	192	196
změnu ukládací pošty	91	172	91	60	26	15
dodávání poštovních zásilek	1 474	2 710	7 219	7 820	7 652	6 073
nespokojenost s vyřizováním reklamací	56	79	21	55	23	15
poštovní zásilky do/ze zahraničí	218	846	3 236	2 849	2 681	2 156
poštovní poukázky	64	104	1	73	73	84

Zdroj: Česká pošta

Nad rámec povinností daných zákonem o poštovních službách provozuje Česká pošta institut poštovního ombudsmana. Každý zákazník České pošty se na něj může obrátit v případě nespokojenosti s řešením své reklamace nebo stížnosti. Informace o činnosti poštovního ombudsmana uveřejňuje Česká pošta pravidelně ve svých [výročních zprávách](#).

3.6 Rychlosť základní služby

Povinností držitele poštovní licence v roce 2022 bylo splnění kvalitativního ukazatele rychlosti poskytnuté základní služby dodání poštovní zásilky do 50 g. V § 22 vyhlášky č. 464/2012 Sb. je povinnost stanovena ve výši nejméně 92 % poštovních zásilek dodaných první pracovní den následující po dni, ve kterém bylo učiněno podání. Při měření přepravních dob se postupuje podle metody obsažené v normě ČSN EN 13850 (dále jen „norma“), která se týká výhradně měření jednotlivých prioritních zásilek.

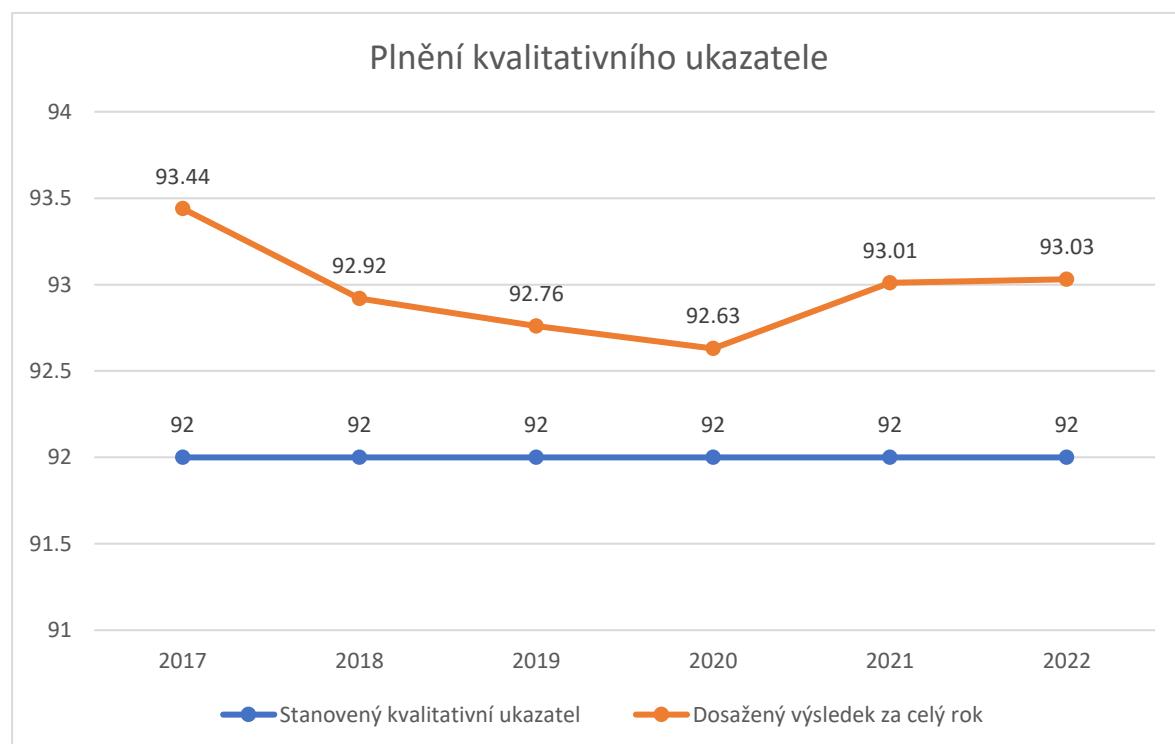
Povinnost měření přepravních dob Česká pošta zajišťovala prostřednictvím nezávislé měřicí agentury uceleně v rámci jednoho roku v členění na příslušná čtvrtletí. Konkrétní dosažené výsledky byly obsahem jednotlivých zpráv, které Česká pošta předávala Úřadu k provedení auditu. Audit pro Úřad zajišťovala Univerzita Pardubice.

Auditorem zjištěné případné nesoulady s požadavky normy při provádění předmětného měření byly v toleranci, kterou norma připouští. Z těchto nesouladů však vyplývají zanedbatelné rozdíly ve výši vypočteného kvalitativního ukazatele zjištěné auditorem a vykázané Českou poštou. Rozdíly, které nemají zásadní vliv na splnění kvalitativního ukazatele, jsou zřejmé i v následující tabulce a grafu. Tabulka s grafem přehledně udává porovnání plnění procenta ukazatele přepravních dob České pošty ve vztahu ke stanovenému ukazateli v průběhu let 2017 až 2022.

Výsledky měření přepravních dob v letech 2017–2022

Dodání D+1 v %	2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	výsledky vykázané		výsledky vykázané		výsledky vykázané		výsledky vykázané		výsledky vykázané		výsledky vykázané	
	ČP	auditem Úřadu										
Stanovený kvalitativní ukazatel	92											
Dosažený výsledek za celý rok	93,45	93,44	92,93	92,92	92,77	92,76	92,63	92,63	93,01	93,01	93,03	93,03
I. čtvrtletí	93,87	93,92	92,81	92,85	92,80	92,79	92,52	92,47	93,12	93,11	93,13	93,15
II. čtvrtletí	93,55	93,60	93,39	93,45	93,21	93,23	92,60	92,60	93,17	93,17	93,51	93,51
III. čtvrtletí	94,08	94,09	93,43	93,49	93,26	93,24	93,20	93,20	93,04	93,05	93,15	93,04
IV. čtvrtletí	92,39	92,39	92,12	92,09	92,05	92,02	92,34	92,34	92,73	92,70	92,56	92,56

Zdroj: Česká pošta a Univerzita Pardubice

Česká pošta splnila v roce 2022 kvalitativní ukazatel rychlosti poskytnuté základní služby dodání poštovní zásilky do 50 g, které byly dodané první pracovní den po jejich podání, ve výši 93,03 %. Na tomto závěru nemění nic ani skutečnost, že v průběhu měření a ověřování došlo k drobným odchylkám při výpočtu.

4 Dohled Úřadu

Úřad v rámci svých kompetencí dohlíží na dodržování povinností České pošty plynoucích ze zákona o poštovních službách a rovněž ze zákona o ochraně spotřebitele. Vyřizuje došlá podání a podněty od uživatelů poštovních služeb, zodpovídá jejich dotazy. V případě, že z podání vyplývají konkrétní skutečnosti, které je potřebné a možné prověřit, provádí Úřad šetření na místě. Vyřizovaná podání dále využívá pro identifikaci potřeby provedení tematicky zaměřených kontrol a kontrolních akcí tak, aby to co nejvíce odráželo aktuální situaci a aby Úřad mohl zasáhnout při řešení problémů, se kterými se veřejnost při poskytování poštovních služeb setkává. Kontrolní činnost je tak vykonávána na základě poznatků získaných úřední činností nebo na základě podnětů veřejnosti.

Dojde-li Úřad k závěru, že Česká pošta svým jednáním porušila zákonnou povinnost, zahájí s Českou poštou správní řízení o přestupku. Zákon o poštovních službách a vyhláška č. 464/2012 Sb. upravují pouze rámec, ve kterém jsou poštovní služby poskytovány, podrobná úprava je ponechána na poštovních podmínkách. Pokud Česká pošta nedodrží svou smluvní povinnost vyplývající z poštovních podmínek, jejíž porušení není upravené zákonem, není možné vést s Českou poštou správní řízení o přestupku. V takovém případě je zapotřebí, aby uživatel věc u České pošty nejprve reklamoval, a teprve poté je možné věc řešit u Úřadu ve sporném řízení – řízení o námitce proti vyřízení reklamace.

Úřad může na návrh rovněž podle § 34 odst. 5 zákona o poštovních službách rozhodovat ve sporech mezi Českou poštou jako držitelem poštovní licence a jiným provozovatelem, který má zájem využít prostřednictvím tzv. přístupu poštovní infrastrukturu České pošty.

4.1 Vyřizování dohlížených podání

V roce 2022 Úřad vyřizoval celkem 227 podnětů a stížností či jiných podání od uživatelů základních poštovních služeb. Uživatelé, kteří se na Úřad obrátili, projevovali svou nespokojenosť s nedodáváním poštovních zásilek, nebo měli za to, že jim poštovní služba byla poskytnuta v rozporu s uzavřenou poštovní smlouvou.

V případě nespokojenosť s poskytnutou službou je zapotřebí v první řadě věc řešit s Českou poštou, a to prostřednictvím reklamačního řízení. Podmínky pro uplatnění a vyřízení reklamace jsou v souladu se zákonem o poštovních službách v podrobnostech upraveny v poštovních podmínkách České pošty. Poštovní podmínky stanoví, jakým způsobem, kde a v jakých lhůtách je možné reklamaci uplatnit a rovněž lhůty pro její vyřízení. Ve vztahu ke spotřebitelům se uplatní rovněž některá ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, například o možnosti uplatnit reklamaci na kterékoli provozovně, na které je to s ohledem na sortiment poskytovaných služeb možné, povinnosti vydat spotřebiteli potvrzení o uplatněné reklamaci, dodržování délky lhůty pro vyřízení reklamace a některá další. Poštovní podmínky České pošty rozlišují reklamaci dodání, reklamaci výplaty dobírkové částky, reklamaci poškození nebo úbytku obsahu a tzv. jinou reklamaci.

Na možnost uplatnit reklamací v každé provozovně se Úřad zaměřil i v rámci výkonu kontrolní činnosti, když v období srpen až září 2022 prováděl systematické kontroly provozoven pošt Partner, kde ověřoval, zda tyto provozovny přijímají reklamace a plní další zákonné povinnosti podle zákona o ochraně spotřebitele (v podrobnostech kapitola 4.3). Přítomnost pracovníka pověřeného vyřizováním reklamací po celou otevírací dobu provozoven a povinnost vystavit potvrzení o uplatněné reklamaci pak bývají pravidelnou součástí kontrol provozoven České pošty.

Některá podání uživatelů poštovních služeb lze rovněž využít pro kontrolní činnost Úřadu. Stěžovatelé však často neuvedou či na výzvu Úřadu nedoplň konkrétní údaje např. o poštovní zásilce, poskytované službě, adresních údajích, či jiné skutečnosti, na základě kterých by Úřad mohl situaci prověřit. Z tohoto důvodu je jako podklad pro provedení kontroly či pro zahájení řízení o přestupku využitelná jen část přijatých podání.

Podmínky pro rádné dodávání

Podle poštovních podmínek Česká pošta dodává poštovní zásilky primárně do domovní schránky označené jménem a příjmením adresáta, případně označené příjmením shodným s příjmením adresáta. Pokud se taková schránka v místě nenachází, Česká pošta dodává do schránky, u níž lze s ohledem na okolnosti předpokládat, že ji zřídil adresát. Zde se například jedná o neoznačené domovní schránky u rodinných domů.

Úřad v této věci zdůrazňuje, že předpokladem pro zajištění rádného dodávání poštovních zásilek je žádoucí mít označený domovní zvonek a označenou domovní schránku alespoň příjmením. Domovní schránka by rovněž měla být snadno dostupná pro doručovatele.

Ve vztahu k základním službám trvá povinnost České pošty zajistit alespoň jedno dodání na adresu každé fyzické nebo právnické osoby každý pracovní den. Dodržování této povinnosti představuje nejčastější předmět stížností. V roce 2022 se Úřad zaměřil na kontroly dodejen, kde ověřoval, zda všechny došlé zásilky určené k dodání v prioritním režimu (označované D+1) byly vypraveny na pochůzku a dodávány (podrobnosti kapitola 4.3).

Podobně jako v předchozím roce Úřad obdržel větší množství stížností na dodávání v městské části Praha 17 (nejvíce pak v městské čtvrti Řepy). Úřad opětovně provedl kontrolu provozovny Praha 515, která je ukládací poštou a současně dodejnou listovních zásilek v této městské části, a rovněž provozovny Praha 618. Kontrolou byla shledána pochybení u 6 uložených úředních zásilek, u kterých nedošlo k odtržení úřední výzvy s poučením. V rámci řízení o přestupku byla České poště za toto jednání uložena pokuta 12 000 Kč. Úřad na základě provedených kontrol nezaznamenal systémové nedostatky či pochybení v dodávání poštovních zásilek, přesto však věnuje problematice dodávání v této oblasti zvýšenou pozornost.

Úřad prověřoval i situaci s dodáváním poštovních zásilek v okolí Aše, jelikož eviduje zvýšený počet stížností veřejnosti týkajících se hlavně nedodávání poštovních zásilek a výzev k vyzvednutí zásilek. Úřad provedl kontrolu na řídícím depu Cheb 70, které zajišťuje dodávání poštovních zásilek, a na vybraných ukládacích poštách v oblasti. Kontrolní zjištění jsou v současné době vyhodnocována.

Podání, ve kterých stěžovatelé vyjadřují nespokojenost se způsobem vyřízení jejich reklamace představují druhou nejčastější kategorii podání adresovaných Úřadu. V roce 2022 Úřad eviduje 68 těchto podání. Jedná se nejčastěji o podání, kdy Česká pošta zcela či částečně nevyhoví uplatněné reklamaci, nebo sice reklamaci formálně vyhoví, ale odmítne vyplatit náhradu škody. Reklamující se pak obrací na Úřad a žádají o neformální prověření průběhu reklamace nebo jejího výsledku, tedy mimo režim správního řízení o námitce proti vyřízení reklamace (v podrobnostech kapitola 4.2).

Pokud reklamující neuspěl se svým požadavkem u České pošty, je možné výsledek reklamačního řízení přezkoumat v rámci správního řízení o námitce proti vyřízení reklamace. Jedná se svou povahou o sporné řízení zahajované na návrh, kde Úřad na základě tvrzení stran a předložených důkazů rozhoduje o tom, zda byla reklamace vyřízena Českou poštou rádně a jaká práva či povinnosti stranám sporu naleží (v podrobnostech kapitola 4.2).

Stěžovatelé se na Úřad obrací i v případě, že nejsou spokojeni se službami, které jsou Českou poštou poskytovány na základě smluvních vztahů (finanční a pojíšťovací služby, SIPO, důchody, činnost Czech POINT a další). V těchto případech se jedná o nepoštovní služby, k jejichž řešení není Úřad zákonem zmocněn. Ve sledovaném období Úřad zaznamenal významný počet stížností na službu celní deklarace. Česká pošta nabízí službu, při které zastoupí adresáta a projedná s celní správou podmínky dovozu zásilky. Problematiku zastupování Českou poštou v celném řízení však Úřad není oprávněn řešit, a to i přesto, že služba úzce souvisí s dodáváním poštovních zásilek ze zahraničí. Stejně tak není Úřad oprávněn řešit stížnosti na jednání konkrétních zaměstnanců vystupujících jménem České pošty, ať již jde o přepážkové pracovníky, doručovatele, či jejich nadřízené. Podání, jejichž předmětem jsou nepoštovní služby či personální otázky, Úřad postoupí příslušnému dohledovému orgánu či jinému subjektu, nebo o takovém postupu poučí stěžovatele.

Přehled řešených podání souvisejících se základními službami podle jejich věcného obsahu je uveden v následující tabulce.

Vývoj počtu podání přijatých Úřadem v členění podle obsahu v letech 2017–2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Podání uživatelů poštovních služeb	počet podání					
dodávání poštovních zásilek	111	217	227	129	110	144
poštovní poukázky	14	14	19	6	13	5
nespokojenost s vyřizováním reklamací*	87	112	63	88	76	68
změna ukládací pošty	6	11	3	2	4	5
dlouhé čekací doby	3	9	1	0	1	0
otevírací doba pošt	3	3	1	1	5	1
porušení poštovního tajemství	4	11	1	4	6	4
Celkem	228	377	315	230	215	227

* Nejsou zahrnuta podání řešená ve správním řízení (námitky proti vyřízení reklamace).

Ze srovnání Úřadem řešených podání týkajících se základních služeb lze v roce 2022 pozorovat mírný nárůst počtu stížností oproti roku 2021. Za povšimnutí stojí nárůst podání v kategorii týkající se dodávání zásilek, kde oproti roku 2021 došlo k nárůstu počtu evidovaných podání přibližně o 30 %. Problematika dodávání i nadále bude tvořit oblast, na niž Úřad soustředí svou pozornost a zaměří svou kontrolní činnost.

4.2 Námitky proti vyřízení reklamace

Co je to námitka?

Odesílatel nebo adresát mohou u Úřadu podat návrh na zahájení tzv. námitkového řízení, když provozovatel poštovních služeb nevyhoví uplatněné reklamaci nebo tuto reklamaci nevyřídí včas. Předpokladem zahájení řízení je tedy reklamace uplatněná u konkrétního provozovatele poštovních služeb a dodržení zákonem stanovené prekluzivní lhůty pro podání návrhu. Maximální délka lhůty pro podání návrhu k Úřadu činí jeden měsíc ode dne vyřízení reklamace nebo ode dne, kdy měla být reklamace vyřízena. Zmeškání lhůty pro podání návrhu nelze zhojit. Podání návrhu podléhá správnímu poplatku 100 Kč. V případě, kdy navrhovatel neuhradí správní poplatek ani na výzvu Úřadu, je zahájené správní řízení zastaveno.

V roce 2022 bylo zahájeno 109 řízení o námitce proti vyřízení reklamace týkajících se základních služeb. Ve 113 řízeních o námitce proti vyřízení reklamace (zahrnuto je i 53 řízení přecházejících z předchozího roku) bylo do konce roku 2022 vydáno pravomocné rozhodnutí, z toho ve 41 případech nebylo navrhovateli vyhověno, v 17 případech Úřad navrhovateli částečně vyhověl, ve 29 případech pak Úřad zcela vyhověl, ve 25 případech došlo k zastavení řízení. V jednom případě došlo k odložení věci, neboť v průběhu řízení vyšlo najevo, že projednávaná věc nespadá do působnosti Úřadu. Ve zmíněném případě navrhovatel ve správním řízení požadoval, aby Česká pošta uhradila škodu, která mu vznikla nedodáním dodejky k doporučené zásilce (tzv. nemajetková újma). Odpovědnost za tuto nemajetkovou újmu nevyplývá ze zákona o poštovních službách ani z uzavřené poštovní smlouvy a o tomto právu není Úřad oprávněn rozhodovat v řízení o námitce proti vyřízení reklamace.

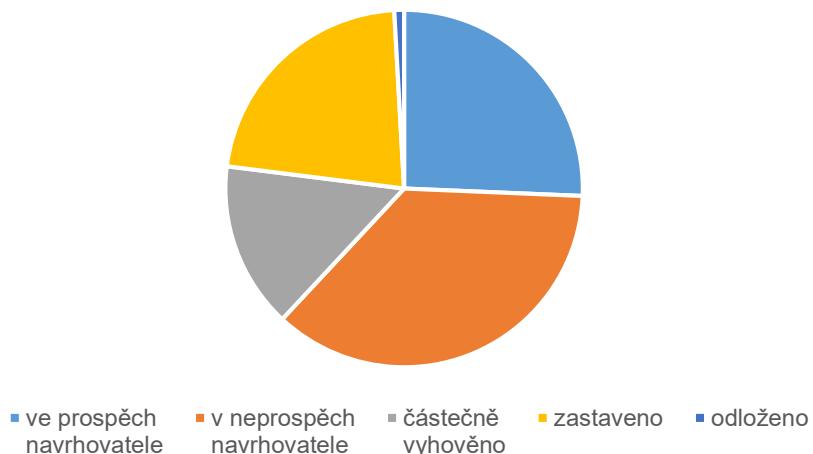
Nejčastějším důvodem pro zastavení řízení bývá neodstranění vad návrhu ve lhůtě stanovené Úřadem, neuhrazení správního poplatku, případně zpětvzetí návrhu ze strany navrhovatele.

Početní přehled je vyjádřen v následující tabulce a pod ní je graficky vyjádřen výsledek pravomocně ukončených řízení.

Řízení o námitce proti vyřízení reklamace

zahájená řízení	pravomocně rozhodnutá řízení		
109	113		
výsledek řízení	ve prospěch navrhovatele	29	
	v neprospěch navrhovatele	41	
	částečně vyhověno	17	
	zastaveno	25	
	odloženo	1	

Výsledek řízení o námitce

Čeho se vyvarovat při podávání návrhu

Velká část námitek proti vyřízení reklamace je Úřadu podána prostřednictvím e-mailu bez uznávaného elektronického podpisu. V těchto případech je odesílatel poučen o tom, že takové podání námitky proti vyřízení reklamace není považováno za řádně podané, spolu s vysvětlením, jakým způsobem je možné námitku proti vyřízení reklamace řádně podat, či o které náležitosti je třeba doplnit dříve učiněné podání.

Správný postup je blíže popsán na internetových stránkách Úřadu:
<https://www.ctu.cz/resene-spory-ctu>.

Nejčastěji se na Úřad obraceli navrhovatelé v souvislosti s poškozením nebo úbytkem obsahu poštovní zásilky či její ztrátou, a s tím souvisejícím právem na náhradu škody, kterou jim v rámci reklamace Česká pošta odmítla vyplatit, nebo škodu nahradila jen částečně. Dále navrhovatelé v rámci námitkového správního řízení namítali nerespektování zvolených dispozic a doplňkových služeb ze strany České pošty, ať se jednalo o zkrácení, případně prodloužení úložní doby, ztrátu dodejky či neúplné vyplnění údajů na dodejce, nebo například vydání poštovní zásilky neoprávněnému příjemci.

Úřad v roce 2022 v rámci správního řízení o námitce proti vyřízení reklamace řešil případ, kdy odesílateli byla vrácena zásilka až poté, co reklamoval ztrátu zásilky odesílané do zahraničí. Reklamace dodání (ztráty) byla Českou poštou zamítnuta, protože v mezidobí se zásilka vrátila odesílateli, ten ji převzal a Česká pošta ji evidovala jako dodanou. Navrhovatel se v rámci námitky proti vyřízení reklamace domáhal vrácení poštovného, neboť podle něj Česká pošta nesplnila svou povinnost dodat poštovní zásilku adresátovi a neuvedla ani důvod, pro který k vrácení zásilky došlo.

Česká pošta v tomto řízení argumentovala, že sdělení důvodu, pro který zásilka byla vrácena, nebylo předmětem reklamace, když odesílatel reklamoval ztrátu zásilky, ke které však v tomto případě nedošlo a že tedy tyto skutečnosti nemohou být ani předmětem námitky proti vyřízení reklamace. V rámci řízení bylo prokázáno, že zásilka sice došla do země určené, ale jen do třídícího centra a pak bez uvedení konkrétního důvodu nedodání byla vrácena zpět odesílateli. Úřad vyhověl námitce odesílatele na vrácení poštovného. K argumentu České pošty, že odesílatel reklamoval nesprávně dodání (ztrátu) zásilky, když se mělo jednat o tzv. jinou reklamaci (tedy sdělení důvodu, pro který byla zásilka vrácena zpět odesílateli) nepřihlédl, neboť v době, kdy odesílatel dodání zásilky reklamoval, nebylo známo, kde se zásilka nachází. Nebylo tak v objektivních možnostech odesílatele uplatnit reklamaci jiným způsobem, když mezitím došlo ke změně okolností a Česká pošta ho o této možnosti ani ve vyřízení reklamace nepoučila. V tomto konkrétním případě tedy Úřad stanovil, že navrhovateli jakožto spotřebiteli nesmí jít k tíži, že není dána jednota reklamace a námitky. V řízení je tak třeba přezkoumat skutečnost, zda byla poštovní služba poskytnuta rádně, tedy například, zda byly uvedeny důvody pro vrácení zásilky a zásilka tak v souladu s uzavřenou smlouvou byla vrácena oprávněně.

Reklamace poškozené zásilky do zahraničí

Úřad dále rozhodoval například v rámci námitky proti vyřízení reklamace o právu odesílatele reklamovat zásilku s poškozeným obsahem dodanou adresátovi do zahraničí. Odesílatel prostřednictvím České pošty zasílal do Belgie poštovní zásilku, jejímž obsahem byla jím vytvořená busta zhotovená z akrylátové pryskyřice s kamennými a ocelovými aplikacemi. Přestože dle tvrzení odesílatele je zvolený materiál pro vytvoření busty velmi odolný, busta byla adresátu dodána rozbitá – prasklá po celé délce a několik částí bylo odlomeno. Adresát o dodání poškozeného obsahu zásilky informoval odesílatele, který jej poučil o nutnosti uplatnit neprodleně reklamaci u belgického provozovatele poštovních služeb. Belgický provozovatel odmítl reklamaci přijmout a písemně vyrozuměl adresátu o tom, že v takovýchto případech reklamaci uplatňuje odesílatel. Odesílatel tedy u České pošty následně uplatnil reklamaci a požadavek na náhradu škody ve výši 100 000 Kč podpořenou znaleckým posudkem. Česká pošta reklamaci shledala nedůvodnou se zdůvodněním, že belgický provozovatel neviduje reklamaci uplatněnou ze strany adresáta. V rámci řízení byla řešena především otázka toho, zda má odesílatel v daném případě (tedy po dodání poškozené zásilky adresátovi) právo uplatnit reklamaci, případně požadovat náhradu škody. Česká pošta argumentovala především tím, že právo disponovat s poštovní zásilkou (a tedy i reklamovat poštovní službu) má odesílatel pouze do okamžiku jejího dodání, poté toto právo náleží adresátovi. Správní orgán II. stupně rozhodl v souladu se svou předchozí rozhodovací praxí, že odesílatel má právo reklamovat poštovní službu kdykoliv, nejen do okamžiku jejího dodání.

Je to právě odesílatel, kdo s provozovatelem poštovních služeb uzavřel smlouvu a v případě vadného poskytnutí poštovní služby, má právo ji reklamovat. Situaci pak správní orgán ilustroval na příkladu internetového prodeje – adresát v pozici zákazníka má vůči odesílateli (prodávajícímu) právo na bezvadné plnění a v případě poškození zboží během poštovní přepravy může uplatnit právo na bezvadné plnění přímo vůči prodávajícímu, není povinen uplatňovat toto právo u provozovatele poštovních služeb, vůči němuž není v žádném smluvním vztahu.

Z návrhů na zahájení řízení o námitce proti vyřízení reklamace obdržených v roce 2022 činily návrhy týkající se základních poštovních služeb téměř 52 %. Ostatní návrhy se týkaly komerčních služeb poskytovaných Českou poštou, případně jiného provozovatele poštovních služeb.

4.3 Kontrolní činnost

Úřad na plnění povinností České pošty jakožto držitele poštovní licence dohlíží prováděním kontrol podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, či prověřováním skutečnosti vyplývajících z došlých podání nebo ze správního řízení na místě. Zaměřením své kontrolní činnosti reaguje Úřad na obsah došlých stížností a podání.

V roce 2022 bylo provedeno celkem 457 kontrol zaměřených na plnění povinností podle zákona o poštovních službách, prováděcích předpisů nebo zákona o ochraně spotřebitele v jednotlivých provozovnách – především na dodávání, plnění informačních a jiných zákonných povinností. Některé kontroly Úřad provádí v reakci na došlé podání či v reakci na skutečnosti, které vyplynou v rámci řízení o námitce proti vyřízení reklamace.

Počet kontrol a šetření provedených za účelem prověření skutečnosti vyplývajících z podnětu veřejnosti nebo prováděné za účelem zajištění dalších podkladů pro vedení správního řízení (v tabulce z důvodu přehlednosti označeno jako „místní šetření“) je uveden v následující tabulce.

Počet kontrol a šetření provedených Úřadem v letech 2017–2022

Kontrolní činnost	2017	2018	2019	2020	2021	2022
kontroly	4	104	120	184	442	457
místní šetření	4	12	70	32	60	173

Kontroly proběhly na jedenácti dodejnách v rámci České republiky, přičemž na třech byla zjištěna pochybení a Úřad přistoupil k vedení řízení o přestupku. V jednom uvedeném případě nebyly zjištěny nedostatky spočívající v dodávání, ale před dodejnou byl kontrolním orgánem nalezen volně ležící balík, u kterého Česká pošta dostatečně nezajistila dodržování poštovního tajemství, za což jí byla uložena pokuta 8 000 Kč. V rámci dalších dvou zmíněných kontrol bylo zjištěno porušení povinnosti podle § 3 odst. 2 písm. d) zákona o poštovních službách dodávat každý pracovní den na adresu každé fyzické nebo právnické osoby u dvou obyčejných listovních zásilek a u 36 poštovních poukazů. Za toto jednání byla České poště uložena pokuta ve výši 85 000 Kč.

V roce 2022 Úřad provedl celostátní kontrolu zaměřenou na 84 provozoven pošt Partner. Kontrolována byla především možnost uplatnit v těchto provozovnách reklamaci, což bylo zjišťováno v rámci tzv. kontrolního nákupu, kdy se kontrolující před prokázáním kontrolního oprávnění pokusili uplatnit reklamaci poškozeného balíku. Dále kontrolující ověřovali, zda v případě přijetí reklamace bude reklamujícímu vystaveno potvrzení o přijetí reklamace. Kontrolou bylo zjištěno, že 13 kontrolovaných provozoven odmítlo reklamaci přjmout. Úřad se dále zaměřil především na to, zda jsou v provozovnách pošt Partner poskytovány všechny základní poštovní služby ve smyslu § 3 zákona o poštovních službách, zda plní povinnost zveřejnit informace o změně poštovních podmínek 30 dní přede dnem jejich účinnosti, jakým způsobem je u uložených poštovních zásilek na poštách Partner zajištěno dodržování poštovního tajemství, zda jsou u vchodu do provozoven uveřejněny informace o otevírací době a některé další skutečnosti (např. informace na poštovních schránkách a informace dostupné na požádání nebo zveřejněné u pošt). Kromě výše zmíněného nepřijetí reklamace na 13 provozovnách Úřad zjistil nejvíce pochybení ve vztahu k uveřejnění informací o změnách poštovních podmínek. V 59 kontrolovaných provozovnách však nebylo v rámci kontrol zjištěno žádné pochybení. Zjištěná pochybení jsou zahrnuta do správního řízení o přestupku, které však dosud není pravomocně ukončeno.

Co se týče kontrolní činnosti ve vztahu k vlastním provozovnám České pošty, zde se Úřad zaměřil rovněž na to, jakým způsobem plní Česká pošta svou povinnost zveřejnit informace o změně poštovních podmínek 30 dní přede dnem jejich účinnosti, jakým způsobem je u uložených poštovních zásilek zajištěno dodržování poštovního tajemství. U uložených poštovních zásilek pak Úřad prověřoval, zda Česká pošta respektuje požadavky stanovené právními předpisy pro úřední doručování, jakým způsobem plní informační povinnost na poštovních schránkách a dostupnost informací na požádání (např. informace o poštách a dalších provozovnách, PSC, zkratkách používaných v oblasti poštovních služeb a další). Podle zákona o ochraně spotřebitele pak Úřad ověřoval přítomnost pracovníka vyřizujícího reklamace po celou otevírací dobu provozovny, vydávání potvrzení o uplatněné reklamaci, na žádost spotřebitele povinnost vydat doklad o poskytnutí služby.

4.4 Přestupky

Správní řízení o přestupku vychází především z kontrolních zjištění na základě Úřadem provedených kontrol, není však výjimkou, že Úřad zahájí řízení o přestupku na základě došlého podání, nebo dojde v rámci řešení sporu (řízení o námitce proti vyřízení reklamace) k závěru, že daným jednáním Česká pošta nemusela porušit pouze smluvní povinnost, ale rovněž právní předpisy. V takových případech Úřad zahájí řízení o přestupku.

V roce 2022 Úřad ve vztahu k základním službám zahájil 42 řízení o přestupku, z toho 33 pro podezření z porušení zákona o poštovních službách a 9 pro podezření z porušení zákona o ochraně spotřebitele. V rámci 27 vedených řízení o přestupku bylo vydáno pravomocné rozhodnutí a České poště byly uloženy pokuty v souhrnné výši 965 000 Kč.

Správní řízení o přestupku v roce 2022

počet zahájených řízení	pravomocně rozhodnutá řízení	pokuty (pravomocné)	výše pokuty (v Kč)
42	27	26	965 000

Patnáct pravomocně rozhodnutých správních řízení v roce 2022 se týkalo neplnění zákonné povinnosti České pošty každý pracovní den učinit alespoň jedno dodání na adresu každé fyzické osoby nebo právnické osoby.

Sedm pravomocných rozhodnutí bylo vydáno v řízení o přestupku spočívajícím v nesprávném úředním doručování, kdy na uložených zásilkách v rozporu s právními předpisy nebyla odtržena úřední výzva s poučením adresáta a zanechána v místě dodání.

Zbývající pravomocná rozhodnutí byla vydána ve věci zacházení s poštovní zásilkou v rozporu s uzavřenou poštovní smlouvou, kdy nebyla respektovaná sjednaná dosílka, případně byla poštovní zásilka určená do vlastních rukou výhradně jen adresáta dodána neoprávněnému příjemci. Úřad také České poště udělil pokutu za to, že ve lhůtě Úřadu a základním samosprávným celkům nepředala informace o změnách v poštovní síti týkající se dočasného uzavření provozovny a dále v řízení o přestupku podle zákona o ochraně spotřebitele, kdy Česká pošta nezajistila, aby v provozovně byl po celou provozní dobu přítomen pracovník pověřený vyřizováním reklamace.

4.5 Spory související s umožněním přístupu k prvkům poštovní infrastruktury

Přístup k prvkům poštovní infrastruktury

Držitel poštovní licence je podle § 34 odst.1 zákona o poštovních službách povinen transparentním a nediskriminačním způsobem na základě písemné smlouvy umožnit přístup ostatním provozovatelům k prvkům poštovní infrastruktury a k zvláštním službám souvisejícím s provozováním poštovní infrastruktury (dále též „poštovní infrastruktura“). Poštovní infrastruktura zahrnuje databázi adres s informacemi o adresátech, kteří požádali o dodávání na jiné než odesílateli uvedené adresy a o jejich nových adresách, poštovní příhrádky, dodávací schrány, službu dosílky, službu vrácení odesílateli, službu dodání na adresy uvedené na poštovních zásilkách. Podle § 34 odst. 5 zákona o poštovních službách, ve spojení s § 141 správního řádu, nedojde-li k uzavření smlouvy o přístupu do 2 měsíců ode dne zahájení jednání o návrhu smlouvy, Úřad rozhodne spor o úpravě vzájemných práv a povinností na základě návrhu kterékoliv smluvní strany.

V souvislosti s plnou liberalizací trhu poštovních služeb byl držitel poštovní licence již v předchozích letech osloven ke spolupráci v oblasti přístupu k poštovní infrastruktuře třemi podnikatelskými subjekty.

Úřad v minulých letech vedl dvě správní řízení o rozhodnutí sporu o přístup k poštovní infrastruktuře. Rozhodnutí v obou sporných správních řízeních nabyla právní moci v roce 2021.

V roce 2022 nebylo ve věci sporu podle § 34 zákona o poštovních službách o přístup ostatních provozovatelů poštovních služeb k poštovní infrastruktuře držitele poštovní licence a k zvláštním službám souvisejícím s provozováním poštovní infrastruktury zahájeno žádné nové sporné správní řízení.

5 Ceny základních služeb

Stanovení cen základních služeb

Česká pošta je povinna podle ustanovení § 33 odst. 5 zákona o poštovních službách poskytovat základní služby, které jsou obsaženy v její poštovní licenci, za nákladově orientované ceny s výjimkou podle § 33 odst. 6 zákona o poštovních službách (možnost nezahrnout do cen celou výši přiměřeného zisku), § 3 odst. 1 písm. f) zákona o poštovních službách (základní služba bezúplatného dodání poštovních zásilek do 7 kg pro nevidomé osoby) a § 34a zákona o poštovních službách (při cenové regulaci z důvodu cenové nedostupnosti základních služeb).

Podle zákona o poštovních službách musí poštovní podmínky každého provozovatele v písemné formě srozumitelným, úplným a snadno přístupným způsobem obsahovat i údaje o ceně poštovní služby, způsobu její úhrady a rozsahu nároku odesílatele na její vrácení, jestliže provozovatel poruší povinnost vyplývající z poštovní smlouvy. V případě České pošty je ceník v samostatném dokumentu, který je nedílnou součástí poštovních podmínek.

Jednotkové náklady za poskytování základních služeb České poště, zejména listovních základních služeb, které byly v roce 2022 stále výrazně nejčetnější, rostou z důvodu dlouhodobého poklesu poptávky po těchto službách zapříčiněné především substitucí tištěné korespondence službami elektronických komunikací. Celkové náklady České pošty jsou však do značné míry fixní (dané např. rozsahem stávající sítě provozoven), a proto jednotkové náklady, po rozpočítání na menší objemy poskytovaných základních služeb, rostou.

Posuzování cenové dostupnosti

Úřad podle § 34a odst. 1 zákona o poštovních službách sleduje a vyhodnocuje vývoj úrovně cen základních služeb a pravidelně přezkoumává jejich cenovou dostupnost zejména s ohledem na spotřebitelské ceny, inflaci a průměrnou mzdu.

Pro hodnocení cenové dostupnosti základních služeb využívá Úřad [Metodiku pro hodnocení cenové dostupnosti základních služeb](#) zveřejněnou na internetových stránkách Úřadu. Dle této metodiky jsou Úřadem samostatně pro základní službu obyčejné psaní a souhrnně pro ostatní základní služby sledovány a vyhodnocovány ukazatele např. dlouhodobý vývoj cen vzhledem k vývoji inflace, dlouhodobý vývoj cen vzhledem k vývoji průměrné mzdy, dlouhodobý vývoj cen vzhledem k vývoji celkových čistých peněžních příjmů domácností, mezinárodní srovnání.

Metodika pro hodnocení cenové dostupnosti základních služeb rovněž stanovuje, že cenovou dostupnost vyhodnocuje Úřad primárně pro skupinu středně příjmových fyzických osob, přičemž budou-li ceny dostupné pro tuto vymezenou skupinu fyzických osob, lze tento závěr argumentem „a minori ad maius“ vztáhnout i na skupinu právnických osob. Separátní hodnocení cenové dostupnosti pro právnické osoby tedy Úřad neprovádí.

Vnitrostátní základní služby

Česká pošta provedla v roce 2022 navýšení cen některých vnitrostátních základních služeb, a to jak změnou struktury cen u některých základních služeb, tak i přímým navýšením cen.

V roce 2022 oproti stavu cen vnitrostátních základních služeb platných ke dni 31. prosince 2021 Česká pošta:

navýšila (od 1. listopadu 2022) o 2 Kč základní ceny těchto služeb:

- Obyčejné psaní ekonomické v každém hmotnostním stupni této služby,
- Obyčejné psaní prioritní v každém hmotnostním stupni této služby,

a navýšila (od 1. listopadu 2022) o 5 Kč základní ceny těchto služeb:

- Poštovní poukázka typu A včetně dobírkových poukázk A (hotovost–účet),
- Poštovní poukázka typu B (účet–hotovost),
- Poštovní poukázka typu C včetně dobírkových poukázk C (hotovost–hotovost),
- Poštovní poukázka typu D (hotovost–hotovost).

Základní vnitrostátní služby, u nichž došlo v roce 2022 ke změně základních cen

Základní vnitrostátní služba	Cena k 31. 12. 2021 (Kč za ks)	Cena k 31. 12. 2022 (Kč za ks)
Obyčejné psaní ekonomické do 50 g	19	21
Obyčejné psaní ekonomické do 100 g	23	25
Obyčejné psaní ekonomické do 500 g	27	29
Obyčejné psaní ekonomické do 1 kg	33	35
Obyčejné psaní prioritní do 50 g	26	28
Obyčejné psaní prioritní do 100 g	30	32
Obyčejné psaní prioritní do 500 g	34	36
Obyčejné psaní prioritní do 1 kg	40	42
Poštovní poukázka A v částce 1 Kč – 5000 Kč	44	49
Poštovní poukázka A v částce 5001 Kč – 50000 Kč	52	57
Poštovní poukázka B (písemně) v částce 1 Kč – 5000 Kč	37	42
Poštovní poukázka B (písemně) v částce 5001 Kč – 50000 Kč	47	52
Poštovní poukázka B (datově) v částce 1 Kč – 5000 Kč	35	40
Poštovní poukázka B (datově) v částce 5001 Kč – 50000 Kč	45	50
Poštovní poukázka C v částce 1 Kč – 5000 Kč	53	58
Poštovní poukázka C v částce 5001 Kč – 50000 Kč	64	69
Poštovní poukázka D v částce 1 Kč – 5000 Kč	112	117
Poštovní poukázka D v částce 5001 Kč – 50000 Kč	134	139

K žádným cenovým změnám v roce 2022 nedošlo u základních cen těchto vnitrostátních základních služeb: Doporučené psaní ekonomické, Doporučené psaní prioritní, Doporučený balíček, Obyčejný balík, Cenný balík.

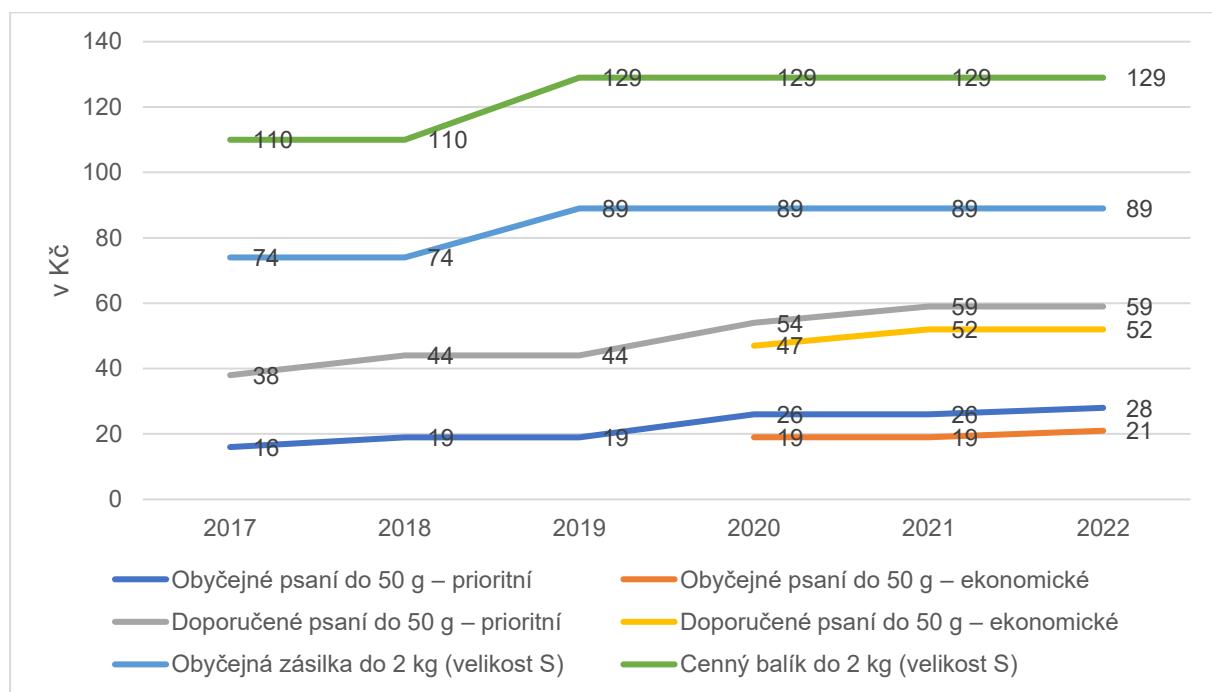
Zcela osvobozenou od ceny (bezúplatnou) nadále zůstává základní služba Slepecká zásilka vnitrostátní do 7 kg.

Kromě výše uvedených změn (navýšení) cen základních služeb, přistoupila Česká pošta v roce 2022 rovněž k úpravám do té doby poskytovaných slev u listovních zásilek pro její smluvní zákazníky (velké podavatele) – Česká pošta od 1. ledna 2022 zrušila roční množstevní slevy u Doporučených zásilek a snížila (zredukovala) roční množstevní slevy u Obyčejných zásilek.

Vývoj cen vybraných vnitrostátních základních služeb v období 2017–2022 zobrazují níže uvedená tabulka a graf.

Ceny vybraných vnitrostátních základních služeb v období 2017–2022
(Kč/ks k 31. prosinci příslušného roku)

Služba	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Obyčejné psaní do 50 g – prioritní	16	19	19	26	26	28
Obyčejné psaní do 50 g – ekonomické				19	19	21
Doporučené psaní do 50 g – prioritní	38	44	44	54	59	59
Doporučené psaní do 50 g – ekonomické				47	52	52
Obyčejná zásilka do 2 kg (velikost S)	74	74	89	89	89	89
Cenný balík do 2 kg (velikost S)	110	110	129	129	129	129

Základní služby do zahraničí

Česká pošta v roce 2022 (od 1. listopadu 2022) oproti základním cenám platným k 31. prosinci 2021 změnila základní ceny u těchto základních služeb do zahraničí:

- Obyčejný tiskovinový pytel – a to, změnou struktury ceníku tak, že zásadně zredukovala počet hmotnostních kategorií (stupňů) této základní služby, čímž došlo ke změnám cen – většinou k navýšení cen odesílateli nejběžněji využívaných hmotnostních kategorií této základní služby;
- Doporučený tiskovinový pytel – a to, změnou struktury ceníku tak, že zásadně zredukovala počet hmotnostních kategorií (stupňů) této základní služby, čímž došlo ke změnám cen – většinou k navýšení cen odesílateli nejběžněji využívaných hmotnostních kategorií této základní služby.

Obyčejný tiskovinový pytel

Hmotnost	Ceny k 31. 12. 2021 (Kč za ks)		Ceny k 31. 12. 2022 (Kč za ks)	
	Evropské země	Mimoevropské země	Evropské země	Mimoevropské země
6 kg	347	1 453		
7 kg	397	1 687		
8 kg	448	1 923		
9 kg	498	2 157		
10 kg	548	2 391		
11 kg	598	2 627		
12 kg	649	2 861		
13 kg	700	3 097		
14 kg	760	3 342		
15 kg	816	3 582		
16 kg	878	3 829		
17 kg	939	4 077	Hmotnostní kategorie zrušeny	
18 kg	1 001	4 324	Hmotnostní kategorie zrušeny	
19 kg	1 063	4 572	Hmotnostní kategorie zrušeny	
20 kg	1 124	4 819	Hmotnostní kategorie zrušeny	
21 kg	1 191	5 072	Hmotnostní kategorie zrušeny	
22 kg	1 258	5 325	Hmotnostní kategorie zrušeny	
23 kg	1 326	5 578	Hmotnostní kategorie zrušeny	
24 kg	1 393	5 831	Hmotnostní kategorie zrušeny	
25 kg	1 460	6 084	Hmotnostní kategorie zrušeny	
26 kg	1 532	6 343	Hmotnostní kategorie zrušeny	
27 kg	1 605	6 601	Hmotnostní kategorie zrušeny	
28 kg	1 678	6 860	Hmotnostní kategorie zrušeny	
29 kg	1 750	7 118	Hmotnostní kategorie zrušeny	
30 kg	1 823	7 377	816	3 582

Doporučený tiskovinový pytel

Hmotnost	Ceny k 31. 12. 2021 (Kč za ks)		Ceny k 31. 12. 2022 (Kč za ks)	
	Evropské země	Mimoevropské země	Evropské země	Mimoevropské země
6 kg	383	1 489		
7 kg	433	1 724		
8 kg	484	1 959		
9 kg	535	2 193		
10 kg	584	2 428		
11 kg	635	2 663		
12 kg	685	2 897		
13 kg	736	3 133		
14 kg	796	3 378		
15 kg	853	3 618		
16 kg	914	3 865		
17 kg	976	4 113	Hmotnostní kategorie zrušeny	
18 kg	1 037	4 360	Hmotnostní kategorie zrušeny	
19 kg	1 099	4 608	Hmotnostní kategorie zrušeny	
20 kg	1 161	4 855	Hmotnostní kategorie zrušeny	
21 kg	1 228	5 108	Hmotnostní kategorie zrušeny	
22 kg	1 295	5 361	Hmotnostní kategorie zrušeny	
23 kg	1 362	5 614	Hmotnostní kategorie zrušeny	
24 kg	1 429	5 867	Hmotnostní kategorie zrušeny	
25 kg	1 496	6 120	Hmotnostní kategorie zrušeny	
26 kg	1 569	6 379	Hmotnostní kategorie zrušeny	
27 kg	1 641	6 637	Hmotnostní kategorie zrušeny	
28 kg	1 714	6 896	Hmotnostní kategorie zrušeny	
29 kg	1 786	7 154	Hmotnostní kategorie zrušeny	
30 kg	1 859	7 413	914	3 865

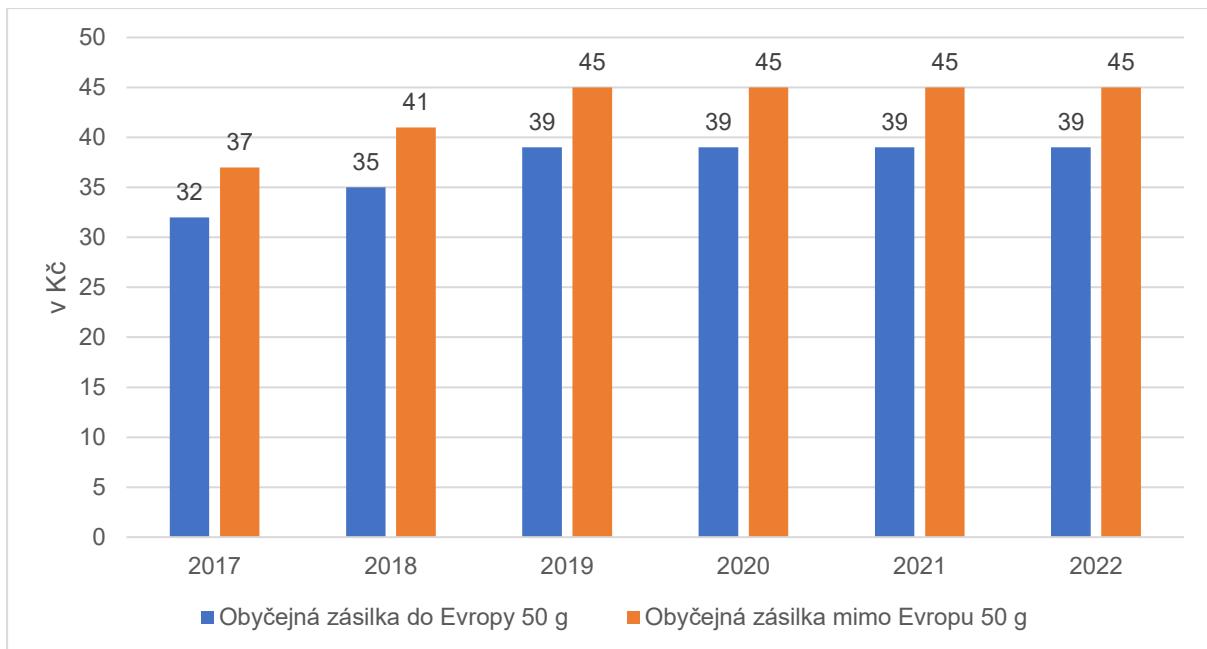
K žádným cenovým změnám v roce 2022 nedošlo u těchto základních služeb do zahraničí: Obyčejná zásilka, Doporučená zásilka, Cenné psaní, Standardní balík ekonomický, Standardní balík prioritní, Cenný balík ekonomický, Cenný balík prioritní.

Zcela osvobozenou od základní ceny (bezúplatnou) nadále zůstává základní služba Slepecká zásilka do zahraničí do 7 kg.

Vývoj cen vybraných základních služeb do zahraničí v období 2017–2022 zobrazují níže uvedená tabulka a graf.

Ceny vybraných základních služeb do zahraničí v období 2017–2022
(Kč/ks k 31. prosinci příslušného roku)

Služba	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Obyčejná zásilka do Evropy 50 g	32	35	39	39	39	39
Obyčejná zásilka mimo Evropu 50 g	37	41	45	45	45	45

Česká pošta oznamovala Úřadu v roce 2022 jí připravovaná a uskutečňovaná zvýšení cen některých základních služeb v souladu s § 33 odst. 9 zákona o poštovních službách.

Úřad při svém posouzení úrovně cen základních služeb v roce 2022 dle ustanovení § 34a zákona o poštovních službách provedeném s využitím [metodiky](#) pro hodnocení cenové dostupnosti základních služeb zveřejněné na webových stránkách Úřadu neshledal, že by se základní služby v roce 2022 staly pro uživatele cenově nedostupnými.

Úřad též neprokázal, že by Česká pošta pro rok 2022 nestanovila ceny základních služeb v souladu s ustanovením § 33 odst. 5 zákona o poštovních službách, tj. za nákladově orientované ceny s přiměřeným ziskem ve výši 6,36 % z ekonomicky oprávněných nákladů přiřazených základním poštovním službám a službám spojeným s přístupem k poštovní infrastruktuře.

Cenová přijatelnost

Podle [nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2018/644 o službách přeshraničního dodávání balíků](#) provádí Úřad každoročně posuzování sazeb (cen) za přeshraniční jednotlivé balíky spadající do povinnosti všeobecných služeb, v České republice označovaných jako základní služby. Výsledky posouzení sazeb České pošty předává Úřad do 30. června Evropské komisi, která následně verzi těchto hodnocení neobsahující důvěrné informace zveřejní na internetových stránkách.

V roce 2022 Úřad podle tohoto nařízení provedl u držitele poštovní licence již čtvrté posouzení. Výsledkem posouzení bylo konstatování, že u posuzované služby vybrané na základě filtračního mechanizmu doporučeného Evropskou komisí, tj. u balíku s možností sledování o hmotnosti 1 kg do Německa, je cena nepřiměřeně vysoká. Tento závěr zaslal Úřad ve stanovené lhůtě do 30. června 2022 Evropské komisi. Evropská komise v souladu s článkem 6 nařízení [výsledky posouzení zveřejnila](#).

6 Financování základních služeb – úhrada čistých nákladů

Dne 25. července 2022 Evropská komise rozhodnutím v řízení vedeném pod značkou SA.55208 potvrdila, že předpokládaná kompenzace čistých nákladů České pošty v kumulativní výši 7 500 000 000 Kč za období 2018 až 2022 představuje státní podporu slučitelnou s vnitřním trhem. V návaznosti na toto rozhodnutí obnovil Úřad přerušená správní řízení ve věci úhrady čistých nákladů České pošty za roky 2018–2020.

Dne 8. srpna 2022 Úřad vydal rozhodnutí o ověření žádosti o úhradu čistých nákladů z poskytování základních poštovních služeb představujících nespravedlivou finanční zátěž za rok 2018. Úřad na základě ověření podkladů vyčíslil čisté náklady ve výši 2 699 370 809 Kč. Čisté náklady na síť provozoven činily 1 448 366 923 Kč, na doručovací síť 1 247 646 718 Kč a čisté náklady na podpůrné procesy vyvolané povinností poskytovat základní služby 26 074 775 Kč. Nehmotné a tržní výhody byly stanoveny ve výši 93 113 096 Kč a náklady kapitálu ve výši 70 395 489 Kč. Podle zákona o poštovních službách se čisté náklady přesahující částku 1 500 000 000 Kč nepovažují za nepřiměřenou zátěž, proto stanovil Úřad nárok České pošty na kompenzaci čistých nákladů za rok 2018 ve výši 1 500 000 000 Kč.

Dne 5. září 2022 Úřad vydal rozhodnutí o ověření žádosti o úhradu čistých nákladů z poskytování základních poštovních služeb představujících nespravedlivou finanční zátěž za rok 2019. Úřad na základě ověření podkladů vyčíslil čisté náklady ve výši 2 816 017 750 Kč. Čisté náklady na síť provozoven činily 1 521 103 513 Kč, na doručovací síť 1 315 492 085 Kč a čisté náklady na podpůrné procesy vyvolané povinností poskytovat základní služby 25 869 243 Kč. Nehmotné a tržní výhody byly stanoveny ve výši 97 486 165 Kč a náklady kapitálu ve výši 51 039 074 Kč. Podle zákona o poštovních službách se čisté náklady přesahující částku 1 500 000 000 Kč nepovažují za nepřiměřenou zátěž, proto stanovil Úřad nárok České pošty na kompenzaci čistých nákladů za rok 2019 ve výši 1 500 000 000 Kč.

Dne 19. srpna 2022 Úřad vydal rozhodnutí o ověření žádosti o úhradu čistých nákladů z poskytování základních poštovních služeb představujících nespravedlivou finanční zátěž za rok 2020. Úřad na základě ověření podkladů vyčíslil čisté náklady ve výši 1 833 352 237 Kč. Čisté náklady na síť provozoven činily 1 524 632 739 Kč, na doručovací síť 323 534 289 Kč a čisté náklady na podpůrné procesy vyvolané povinností poskytovat základní služby 28 386 061 Kč. Nehmotné a tržní výhody byly stanoveny ve výši 97 912 815 Kč a náklady kapitálu ve výši 54 711 963 Kč. Podle zákona o poštovních službách se čisté náklady přesahující částku 1 500 000 000 Kč nepovažují za nepřiměřenou zátěž, proto stanovil Úřad nárok České pošty na kompenzaci čistých nákladů za rok 2020 ve výši 1 500 000 000 Kč.

Úřad rovněž vydal rozhodnutí o předběžných čistých nákladech za roky 2021 a 2022 ve výši jedné poloviny čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž za nejbližší předcházející zúčtovací období, což představuje za každý rok předběžné náklady ve výši 750 000 000 Kč.

V průběhu měsíců srpna a září 2022 byly na základě těchto rozhodnutí České poště vyplaceny kompenzace ze státního rozpočtu prostřednictvím Úřadu v návaznosti na nabytí právní moci daných rozhodnutí v celkové výši 6 000 000 000 Kč.

Dne 29. srpna 2022 podala Česká pošta žádost o úhradu čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž za rok 2021 v maximální možné výši 1 500 000 000 Kč. Celkové čisté náklady za rok 2021 Česká pošta vyčíslila ve výši 1 850 625 159 Kč. Čisté náklady na síť provozoven byly vyčísleny ve výši 1 476 949 379 Kč, na doručovací síť ve výši 322 119 799 Kč a čisté náklady na podpůrné procesy vyvolané povinností poskytovat základní služby byly vyčísleny ve výši 30 600 281 Kč. Nehmotné a tržní výhody byly stanoveny ve výši 40 176 622 Kč a náklady kapitálu ve výši 61 132 320 Kč.

Úřad po obdržení žádosti zahájil správní řízení, ve kterém ověřoval správnost a úplnost všech předložených podkladů, souladu výpočtu se zákonem o poštovních službách a s vyhláškou č. 466/2012 Sb.

Dne 30. listopadu 2022 Úřad vydal rozhodnutí o ověření žádosti o úhradu čistých nákladů z poskytování základních poštovních služeb představujících nespravedlivou finanční zátěž za rok 2021. Úřad na základě ověření podkladů vyčíslil čisté náklady ve výši 1 835 085 826 Kč. Čisté náklady na síť provozoven činily 1 466 899 781 Kč, na doručovací síť 321 027 555 Kč a čisté náklady na podpůrné procesy vyvolané povinností poskytovat základní služby 30 600 281 Kč. Nehmotné a tržní výhody byly stanoveny ve výši 44 574 111 Kč a náklady kapitálu ve výši 61 132 320 Kč. Podle zákona o poštovních službách se čisté náklady přesahující částku 1 500 000 000 Kč nepovažují za nepřiměřenou zátěž, proto stanovil Úřad nárok České pošty na kompenzaci čistých nákladů za rok 2021 ve výši 1 500 000 000 Kč. V prosinci 2022 byla na základě tohoto rozhodnutí České poště vyplacena kompenzace ve výši 750 000 000 Kč, když Úřad zohlednil předběžné čisté náklady za dané období vyplacené České poště v srpnu 2022 ve výši 750 000 000 Kč.

7 Závěr

Česká pošta je jako držitel poštovní licence povinna zajistit všeobecnou dostupnost základních služeb. Základní služby musí být podle zákona o poštovních službách poskytovány v souladu s potřebami veřejnosti, ve stanovené kvalitě, za dostupné ceny a každý pracovní den. Ve výjimečných případech však Česká pošta dočasně nemusí své povinnosti plnit, a to v případě překážek podle ustanovení § 33 odst. 2 zákona o poštovních službách.

Po souhrnném zhodnocení všech zjištění Úřadu lze zkonstatovat, že až na konkrétní jednotlivé nedostatky uvedené v příslušných kapitolách této zprávy Česká pošta v celku své zákonné povinnosti vyplývající jí z udělené poštovní licence v roce 2022 plnila.

Závěry Úřadu vychází především z kontrolní a dohledové činnosti, ostatní úřední činnosti, ze statistik a z povinně uveřejňovaných údajů Českou poštou. Dále jsou shrnuta hlavní zjištění Úřadu.

Obdobně jako v předchozích letech pokračoval trend poklesu objemu poskytnutých základních služeb. Důvodem je zejména pokračující nahrazování klasických listovních zásilek elektronickými formami komunikace. Výraznější pokles o 21,54 % oproti roku 2021 se projevil u počtu přepravených poštovních balíků do 10 kg. Ten byl způsoben přechodem uživatelů poštovních služeb ke službám nabízeným komerčně mimo základní službu.

Z výsledků dohledu vyplývá, že i přes krátkodobé uzavírky některých pošt zajistila Česká pošta dostupnost základních služeb v roce 2022 v souladu se zákonem o poštovních službách a vyhláškou č. 464/2012 Sb. Česká pošta je povinna až do 30. 6. 2023 udržovat svou síť v minimálním počtu 3 200 provozoven. Dlouhodobě je patrná snaha o optimalizaci sítě vlastních provozoven a o převod provozovny na základě smlouvy na třetí osoby s označením pošta Partner.

Počet provozoven v poštovní síti dlouhodobě zůstává stabilní. Pokud docházelo ke změnám, jednalo se pouze o jednotky provozoven. Provozovny slouží jak k podání poštovních zásilek, tak i k jejich dodávání v případě, že pokus o dodání v místě adresy adresáta byl neúspěšný. Z tohoto důvodu Úřad sleduje, zda doba dočasně uzavřených pošt není neúměrně dlouhá. Úřad nezjistil v tomto směru žádné porušení povinností a shledal důvody vedoucí k uzavření pošt relevantními.

Jediným měřitelným kvalitativním ukazatelem je rychlosť poskytnuté základní služby dodání poštovní zásilky do 50 g první pracovní den následující po dni, ve kterém bylo učiněno její poštovní podání. Česká pošta stanovený ukazatel nejméně ve výši 92 % dodaných prioritních zásilek označovaných jako D+1 v roce 2022 splnila na 93,03 % (viz tabulka a graf v kapitole 3.6).

V rámci dohledu Úřad v průběhu roku 2022 registroval problémy na straně České pošty při plnění povinnosti učinit každý pracovní den alespoň jedno dodání na adresu. Neplnění stanovených podmínek při dodávání poštovních zásilek Úřad považuje za nejzávažnější pochybení České pošty. Jde o nedostatky, které se v některých lokalitách vyskytují opakovaně. Na tuto oblast proto Úřad zaměřil svou pozornost při zvýšeném počtu kontrolních akcí, které prokázaly četná pochybení. Této oblasti se proto Úřad opakovaně věnuje i v roce 2023 a zaměří na ni svou kontrolní činnost.

V roce 2022 Úřad vyřizoval celkem 227 podnětů a stížností či jiných podání od uživatelů základních poštovních služeb. Uživatelé, kteří se na Úřad obrátili, projevovali svou nespokojenosť s nedodáváním poštovních zásilek, nebo měli za to, že jim poštovní služba byla poskytnuta v rozporu s uzavřenou poštovní smlouvou. Počet podání týkajících se nespokojenosťí při poskytování základní služby, které zákazníci České pošty uplatnili přímo u Úřadu, meziročně stouplo o 5,58 %. Počet podání, jež se týkala kvality dodávání poštovních zásilek, se v roce 2022 zvýšil, a to o 30,91 % (viz tabulka v kapitole 4.1).

Úřad na základě výsledků dohledu zahájil v roce 2022 s Českou poštou 42 řízení o přestupku, z toho 33 pro podezření z porušení zákona o poštovních službách a 9 pro podezření z porušení zákona o ochraně spotřebitele. V rámci 27 vedených řízení o přestupku bylo vydáno pravomocné rozhodnutí a České poště byly uloženy pokuty v souhrnné výši 965 000 Kč.

Česká pošta navýšila v roce 2022 ceny některých vnitrostátních základních služeb a rovněž některých základních služeb do zahraničí, a to jak v důsledku změny struktury cen u některých základních služeb, tak i přímým navýšením cen. Úřad při svém posouzení neshledal, že by se základní služby v roce 2022 staly pro uživatele cenově nedostupnými. Úřad též může konstatovat, že Česká pošta pro rok 2022 stanovila ceny základních služeb za nákladově orientované s přiměřeným ziskem (podrobněji viz kapitola 5).

Jak je uvedeno výše Úřad i v roce 2022 zjistil některá pochybení České pošty při plnění poštovní povinnosti v postavení držitele poštovní licence. V následujícím období bude Úřad povinnosti uložené držiteli poštovní licence příslušnými právními předpisy nadále detailně monitorovat a kontrolovat zejména v oblastech kritizovaných veřejnosti. Výsledky kontrolní činnosti bude Úřad vyhodnocovat a na jejich základě přijímat v rámci svých kompetencí příslušná opatření vedoucí ke zlepšení spokojenosnosti zákazníků České pošty.

Praha 5. června 2023

Ing. Marek Ebert
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu
(podepsáno elektronicky)